

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ' - φύλ. 23 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 27 ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΤΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 568

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ 'Η Δημιουργία του Χάυδν.
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ Νέα βιβλία (Νέα Ζωή—Κριτική και Ποίη-
σις—'Ο Πατούγας—Τὰ πολεμικά σονέττα).
ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ 'Αθηνιώτικες γραφές.
Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ 'Ελεγείο σὲ φίλο.
'Εφυλλίζοντας τὰ χαρτιά μου.
ΜΕΛΙΚΕΡΤΗΣ 'Εοινίες.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ 'Η μάγνα τῆς Δουλούκας.
Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ Ναί, νύχτα νάναι...
ΜΙΧ. ΡΟΔΑΣ Δραγουμισμός.
ΣΑΙΣΠΗΡ 'Ο 'Οθέλλος (μετάφρ. Κ. Θεοτόκη).
Σ. ΣΚΙΠΗΣ 'Ο Πόλ Φώρ γιὰ τὸν «'Απέθαντο».
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Νομάς και Χαιρόπουλος.
Κ. ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ 'Απὸ τὰ ρουμπαγιάτ του 'Ομάρ-Καγιάμ.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ— Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ
—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΓΟΥΓΙΛΙΑΜ ΣΑΙΣΠΗΡ

Ο ΟΘΕΛΛΟΣ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΔΟΥΚΑΣ τῆς Βενετίας.
ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ, γερουσιαστής.
ΔΥΟ ΑΛΛΟΙ γερουσιαστές.
ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ, ἀδερφὸς τοῦ Βραβάντιου
ΔΟΥΒΟΙΚΟΣ, συγγενὴς τοῦ Βραβάντιου.
ΟΘΕΛΛΟΣ, ἕνας ἄρχοντας Μαύρος, στὴ δούλεψη τῆς
Βενετίας.
ΚΑΣΣΙΟΣ, ὑπάσπιστός του.
ΓΙΑΓΟΣ, φλαμπουριάρης του.
ΡΟΔΡΙΓΟΣ, Βενετὸς ἄρχοντας.

ΜΟΝΤΑΝΟΣ, προκάτοχος τοῦ 'Οθέλλου στὴν Κυβέρ-
νηση τῆς Κύπρου.
ΕΝΑΣ ΧΩΡΑΤΕΥΤΗΣ, ὑπηρέτης τοῦ 'Οθέλλου.
ΕΝΑΣ ΚΗΡΥΚΑΣ.
ΔΕΣΣΙΜΟΝΑ, γυναίκα τοῦ 'Οθέλλου.
ΑΙΜΙΑΙ, γυναίκα τοῦ Γιάγου.
ΜΠΙΑΝΚΑ, ἀγαπητικὴ τοῦ Κάσιου.
'Αξιωματικοί, ἄρχοντες, ἀποκρισάριοι, μουσικοί, ναῦτες
καὶ ὑπηρέτες.

'Η Σκηνὴ στὴν πρώτη πράξη στὴ Βενετία, σ' ὄλο τὸ ἐπίλοιπο δράμα σὲ μία παραθαλάσσια χώρα τῆς Κύπρου.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

'Η Βενετία, ἕνας δρόμος.

'Ερχονται ὁ Ροδρίγος καὶ ὁ Γιάγος

ΡΟΔΡ. 'Αχ, μὴν τὸ λέξ, τί αὐτὸ κακὸ μοῦ φέρνει:

Πῶς, Γιάγο, ἐπὶ ποῦ ἐδάσταες τὸ πουγγί μου,

Σὰ νάταν τὰ θηλύκικα του δικά σου,

Τὸ γινώριζες!

ΓΙΑΓ. 'Ὡ κόλαση! Δὲ θέλεις

Νὰ μ' ἀκούσεις; 'Αν μόνο στῶνερό μου

Τὸ εἶδα ποτέ, γιὰ πάντα μισήσε με!

ΡΟΔΡ. Μούπες πῶς τὸν μισεῖς.

ΓΙΑΓ.

'Αν εἶναι ψέμα,

'Ας μὲ περιφρονήσεις.—Τρεῖς μεγάλοι

Τῆς χώρας ταπεινὰ τὸν προσκυνήσαν

Ζητώντας νὰ μὲ κάμει ὑπάσπιστή του.

Κι' ἀληθινὰ ὡς καὶ θέση πλὴτὸ μεγάλη

Μοῦ πρέπει' τί ἐγὼ ξέρω πόσο ἀξίζω.

Μὰ αὐτὸς, γιὰ τὴν ἀγαπὰ τῆ δόξ μόνον

Καὶ τοὺς σκοποὺς του, ἐξέφυγε μὲ λόγια

Παχειά, φριχτὰ μ' ἐπίθετα πολέμου

Φορτωμένα, καὶ τέλος...

Τὸ ἀρνήθη στοὺς προστάτες μου, τί, ὡς εἶπε,

Τὸν ἀξιωματικό του εἶχε διαλέξει.

Κι' αὐτὸς ποιὸς εἶταν;

Ἔνας τρανὸς λογαριαστής στ' ἀλήθεια,
Κάποιος Μιχάλης Κάσιος Φλωρεντίνος,

Ἔνας ζευζέκης ποῦναι πὲς στὸν Ἄδη.

Γιατὶ θὰ πάρει μίαν ὥραία γυναίκα.

Ἔνας ποῦ δὲν δδήγησε ποτέ του
Στὸν πόλεμο μίαν σκάθρα καὶ δὲν ξέρει

Καλῆτερα ἀπὸ ἀνύπαντρη γρηά

Στὴ μάχη τὸ στρατὸ νὰ παρατάξει,

Μὰ τὰ χαρτιά τῆς θεωρίας γνωρίζει,

Ἄσπου γερουσιαστὲς ρασσουτυμένοι,

Ἄσταν αὐτὸς, σὰ δάσκαλοι μιλοῦνε.

Πολυλογίκα μονάτη δίχως πράξη

Εἶναι ἡ στρατηγική του. Κι' ὅμως, Κύριε,

Αὐτόνε ἔχει διαλέξει! Κ' ἐγὼ ποῦ

Μπροστά του ἐδοκιμάστηκα στὴ Ρόδο,

Στὴν Κύπρο καὶ σὲ τόσους ἄλλους τόπους

Χριστιανικούς καὶ σ' ἄπιστους, ἐμένα,

Θὰ μὲ κηθίσει ἐκεῖνος ὁ γραφῆς

Σ' ἀπάνεμη μεριά στὴν ἡσυχία.

Θὰ γένει, ἂν κ' εἶναι νέος, ὑπασπιστής του

Ἄ μετρητής, καὶ ἐγὼ, τὸ θέλει ὁ θεός;

Τοῦ Μαύριακα θὲ νάμαι ὁ φλαμπουριάρης.

ΡΟΔΡ. Μπόγιας του θάμουν κάλλιο, μὰ τὰ οὐράνια!

ΓΙΑΓ. Ναι, δὲν ὑπάρχει διόρθωμ! Ἡ κητάρα

Αὐτὴ εἶναι τοῦ στρατιώτη: προτκασιές

Καὶ ραδασάκια μόνο ὀμπρὸς τὸν φέρνον

Κι' ὄχι ἡ σειρά του, ἔταν διάδοχος θάταν

Τοῦ πρώτου πάντα ὁ δευτέρος. Καὶ τώρα

Ἄ ἴδιος κρίνε, Κύριε, ἂν ἔχω χρέος

Τὸ Μαῦρο ν' ἀγαπῶ γιὰ κάποια αἰτία.

ΡΟΔΡ. Ἐγὼ δὲ θὰ τοῦ πῆγαίνα κατόπι.

ΓΙΑΓ. Ἄ φχαριστήσου, Κύριε! Ἐγὼ πηγαίνω

Κατόπι του, γιατί γιὰ τὸν ἐαυτὸ μου

Θέλω, ζημιώνοντάς τον, νὰ δουλέψω.

Ἄ οἱ νάμωστε ἀφέντες δὲ μπορούμε,

Κι' οὔτε μπορούν οἱ ἀφέντες νάχουν ὄλοι

Ἄ κλόουθους πιστούς. Θεὸν ἄ γνωρίζεις

Πολλοὺς στὸ χρέος ἀφοσιωμένους δούλους,

Ποῦ σέρνονται στὰ γόνατα κι' ἀγάπη

Γρικουνε ταιπεινὴ γιὰ τὴ σκλαδιά τους,

Κι', ὅμοιοι μὲ τὸ φορτίκι τοῦ κυρίου τους,

Ξοδιάζουν τὸν κειρό τους μοναχά

Γιὰ λίγο φαγητό, κι' ἔταν γεράσουν

Διώχοντα! Δέρνε τέτοιους τίμιους δούλους!

Κ' εἶναι ἄλλοι ποῦ τὸ χρέος τὸ πρόσωπό τους

Καὶ τὰ μείσιδικα τοὺς στολίζει, κι' ὅμως

Φυλᾶν, γιὰ νὰ δουλέψει τὸν ἐαυτὸ τους,

Τὴν καρδιά τους, καὶ, ρίχνοντας μονάχα

Ἄπάνω στοὺς κυρίους τους τὸν ἴσκιο

Τῆς δουλείας, προκόδουν στὰ γερά

Σιμά τους, κι', ἔταν ζυμκρώζουν, μόνο

Τὸν ἐαυτὸ τους προσκυνοῦν. Ἐκεῖνοι

Ἐχουν ψυχὴ, καὶ τέτοιος εἶμαι, λέω.

Ναι, Κύριε: ὅσο εἶναι ἀλήθεια πῶς ἐσὺ εἶσαι

Ἄ Ροδρίγος, δὲ θάθελα ἐγὼ νάμαι

Γιάγος, ἂν ἴσως ἤμουν τώρα ὁ Μαῦρος.

Αὐτόνε ἀκολουθώντας, τὸν ἐαυτὸ μου

Ἄ κολουθῶ κριτής μου ὁ θεός ἄς εἶναι:

Ἄ ὄχι ἀπὸ ἀγάπη, ἐγὼ, μηδὲ ἀπὸ χρέος,

Μόνο γιὰ τοὺς σκοποὺς μου δειχνομαι ἔτσι.

Γιατὶ ἂν τὸ φέρσιμό μου τῆς κερδιάς μου

Τὴ φυσικὰ τὴν κλίση καὶ τὴν ὀψη

Μὲ φανερά καμώματα ἀποδείξει,

Βέβαια πολὺ γοργὰ θὰ τὴ φοροῦσα

Πάνουθε ἀπ' τὲς μανίκες μου γιὰ νὰ

Τὴν τσιμποῦν οἱ κοράκοι! Ἄ ὄχι δὲν εἶμαι

Ἐκεῖνος ποῦ εἶμαι!

ΡΟΔΡ. Ἄ χοντραχειλῆς τύχη

Ἀκμυρὴ θὰ λάβει, ἂν κι' ὄλα αὐτὸς νικήσει!

ΓΙΑΓ. Τὸν πατέρα τῆς κράξε, ξύπνησέ τον!—

Κυνήγησέ τον στὸ ἀναγάλλιασμά του,

Χύσε φαρμάκι κήρυχ' τον στοὺς δρόμους,

Θύμωσε τοὺς δικούς τῆς, κι', ἂν σὲ κλίμα

Καρπερὸ κατοικεῖ, τυράγνησέ τον

Μὲ μύγες κι' ἂν χαρὲς εἶναι οἱ χαρὲς του,

Τόσες πίκρας αἰτίες ἀπάνωθὲ τους

Σώριασε, ὡς που τὸ χρώμικ τους νὰ χάσουν!

ΡΟΔΡ. Ἐδὼ εἶναι τοῦ πατέρα τῆς τὸ σπίτι!

Θὰ κράξω δυνατὰ.

ΓΙΑΓ. Ναι, σὰ σκιασμένος,

Μὲ βροντερὴ φωνὴ καὶ τρομχημένη,

Καθὼς ἔταν τὴ νύχτα κι' ἀπὸ ἀμέλεια

Πιάνει ἡ φωτιὰ στὲς πολύκοσμες χώρες.

ΡΟΔΡ. Ἄ! Βραδάντιε, μισερ Βραδάντιε, λέω!

ΓΙΑΓ. Ἐύπηξ, Βραδάντιε, ξύπνα! Κλέφτες, κλέφτες!

Τὸ πουγγί σου, τὸ σῆτι σου, τὴν κόρη σου!

Φύλαξε! Κλέφτες, κλέφτες!

Ἄ Βραδάντιος βγαίνει σ' ἓνα παράθυρο.

ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ. Γιατὶ τέτοιες φωνὲς τρομχητικές;

Τί τρέχει ἐδῶ;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ. Μισερ Βραδάντιε, εἶναι ὄλη

Ἡ φημιλιά σου μέσα;

ΓΙΑΓΟΣ. Εἶναι κλεισμένες

Οἱ πόρτες σου καλά;

ΒΡΑΒ. Γιατὶ ρωτᾶτε;

ΓΙΑΓΟΣ. Χριστέ! Σ' ἐκλέψην, Κύριε, ντράπου, ντύσου!

Σπακισμένη εἶναι ἡ κερδιά σου, τί ἔχεις χάσει

Τὴ μισή σου ψυχὴ. Τούτην τὴν ὥρα—

Τούτην, ναι τούτη τὴ στιγμὴ, ναι τούτην,—

Σοῦ παίρνει μαῦρο κριάρι τᾶσπρο ἀρνί σου.

Ἄ σήκω, σήκω!—

Μὲ τὴν κημπάνα ξύπνα τοὺς πολίτες,

Ποῦ ρουχάζουν, ἄλλοιῶς θὲ νὰ σὲ κάμει

Ἄ μέσως πάππου ὁ διάβολος. Σηκώσου.

ΒΡΑΒΑΝΤ. Ἐχάσετε τὰ φρένα;

ΡΟΔΡΙΓ. Σεβαστέ μου

Κύριε, μὴ δὲ γνωρίζεις τὴ φωνή μου;

ΒΡΑΒ. Ὅχι. Ποιὸς εἶσαι;

ΡΟΔΡ. Ἐμὲ μὲ λὲν Ροδρίγο.

ΒΡΑΒ. Κακῶς ψυχρῶς ἐκόπισας! Δὲ σοῦπα

Νὰ μὴν περγᾶς τὴν πόρτα μου ποτέ σου;

Ὅρθά κοφτὰ δὲ σοῦπα πῶς γιὰ σένα

Ἡ κόρη μου δὲν εἶναι; Κ' ἐσὺ τώρα

Ἄπ' τὸ καλὸ φαγὶ κι' ἄπ' τὸ μεθύσι

Θεότρελλος, μ' ἀδιάντροπη προπέτεια,

Ἔρχεσαι ἐδῶ καὶ μοῦ χαλᾶς τὸν ὕπνο.

ΡΟΔΡ. ὦ Κύριε, Κύριε!

ΒΡΑΒ. Πρέπει ἐσὺ νὰ ξέρεις

Πῶς ἡ ψυχὴ μου, ἡ θέτη μουμποροῦν

Τὸ χαροκόπι αὐτὸ νὰ σ' τὸ πικράνουν.

ΡΟΔΡ. Ὑπομονή, Κύριέ μου.

ΒΡΑΒ. Μοῦ μιλοῦσες

Γιὰ κλεψιμιὰ; μὰ ἐδῶ εἶναι ἡ Βενετιά,

Καὶ καλύβι τὸ σπίτι μου δὲν εἶναι.

ΡΟΔΡ. ὦ σεβαστὲ Βραδάντιε, ἦρθα ἐδῶ πέρα

Μὲ καθαρὴ καὶ ξάστερη καρδιά.

ΓΙΑΓ. Χριστέ! Ἐσύ, Κύριε, εἶσαι ἕνας ἀπὸ κείνους

ποῦ τὸ Θεὸ δὲ θέλουν νὰ δουλέψουν, ἀν' ὁ διάβολος

τοὺς τὸ προστάζει. Γιατὶ ἐμεῖς ἦρθαμε γιὰ νὰ σὲ δου-

λέψουμε κ' ἐσὺ μᾶς παίρνεις γιὰ κατεργαρέους, θέ-

λεις ν' ἀφήκεις ἕνα ἀράπικο ἀτι νὰ ξεθυμάνει μὲ τὴν

κοπέλλα σου. Θέλεις νὰ κάμεις γγόνια ποῦ νὰ σοῦ

χρημητιζοῦν, θέλεις νάκιναι οἱ ἀπόγονοί σου πουλάρια,

κι' ἄλογα τὸ συγγενολόγι σου.

ΒΡΑΒ. Ποιὸς βλάστημος κατεργάρας εἶναι αὐτός;

ΓΙΑΓ. Ἐνας, Κύριε, πῶρχεται νὰ σοῦ εἶπει πῶς ἡ θυ-

γατέρα σου κι' ὁ Μκύρος κάνουν τώρα τὸ ζῶο πῶχε:

δύο ράχες.

ΒΡΑΒ. Εἶσαι φαῦλος!

ΓΙΑΓ. Κ' ἐσὺ γερουσιαστής.

ΒΡΑΒ. Θὰ πλερωθῶ, Ροδρίγε, σὲ γνωρίζω!

ΡΟΔΡ. Πλερώσου, Κύριε, γιὰ τὸ κάθε τί.

Ἀλλά, παρακαλῶ σε, πές μου κρῶτα,

Σοῦ ἀρέσει τοῦ ἴδιου καὶ μὲ φρονιμάδα

(Καὶ τὸ μισοπιστεύω) ἐσὺ συγγλίνεις,

Τούτην τὴν ὄρα, στὴν καρδιά τῆς νύχτας,

Νὰ κουδάλιεται ἡ ὠραία σου ἡ θυγατέρα

Συντροφεμένη μόνον ἀπὸ ἕνα δοῦλο,

Ἐναν κοινὸ βρακάρη ναυλωμένον,

Στὴν ἀσεμνὴ ἀγκυλιὰ ἐνοῦ πόρνου Μκύρου;

Ἄ συχωρᾶς αὐτὸ καὶ τὸ γνωρίζεις,

Τρανή κι' ἀπίοκτη εἶναι ἡ προσβολή μας,

Μὰ ἂ δὲν τὸ ξέρεις, ἡ τιμὴ μου λέει

Πῶς ἄδικα μᾶς ἔδρισες. Πιστεύεις

Πῶς, τέλεια δίχως διάκριση, θὰ μπόρεια

Ἔτσι μὲ σὲ νὰ γελοποιᾶς, Κύριε;

Ἡ κόρη σου, ἀν τὴν ἄδεια δὲν τῆς ἔδωκες,

Σ' τὸ ξαναλέγω, ἐτήκωστε ἀνταρσία!

Τὸ χρέος τῆς, τὴν τύχη τῆς, τὸ νοῦ τῆς,

Τὴν ὠμορφιά, παράδωκε ἐνοῦ ἀγύρτη,

Ἐνοῦ πλάνητῃ, ξένου κι' ἀπὸ δῶ

Κι' ἄπ' ἔλα τᾶλλα μέρη. Εὐτὸς ἀμέσως

Ὁ ἴδιος βεβαιώσου, ἀν ἴσως εἶναι

Στὴν κάμαρά τῆς ἢ στὸ σπίτι μέσα,

Κι' ἀν σὲ γελῶ, κατόπι μου τοῦ κράτους

Τὴ δικαιοσύνη ἀπόλυσε.

ΒΡΑΒ. Χτυπήστε

Τὰ τσακμάκια σας, φέρτε ἕνα κερί,

Τοὺς δούλους μου ξυπνήστε!— Συμφωνάει

Μὲ τὸνειρό μου τούτῃ ἡ δυστυχία!

Ἄχ, τὸ πιστεύω κι' ἔλας καὶ μὲ θλίβει!

Φῶς, φῶς!

Φεύγει ἀπὸ τὸ παραθύρι.

ΓΙΑΓΟΣ. Σὲ χαιρετῶ, θένι σ' ἀφήτω:

Εἶναι ἄπρεπο, καὶ βλάβη μου θὲ νάταν

Μάρτυρας νάμικι (κι' ἀν σταθῶ ἐδῶ, πρέπει)

Ἐνάντια του, τι ξέρω πῶς τὸ κράτος,

Ἄν καὶ γι' αὐτὸ ἴσως θένι τὸν μαλώσει,

Δὲ δύνεται χωρὶς νὰ κιντυνέψει

Νὰ τὸν διώξει. Στὸν πόλεμο τῆς Κύπρου,

Π' ἀρχισε τώρα, αὐτὸς εἶναι μπλεγμένος

Γιὰ αἰτίες τόσο πολὺ σημαντικές,

Ποῦ θετικὰ γιὰ τίποτα στὸν κόσμον

Ἄλλο; δὲ θὰ βρεθεῖ γιὰ νὰ διευτύνει

Ὅμοια του τὸ σεφέρνι καὶ γιὰ τοῦτο,

Ἄν καὶ τὸν ἐμισῶ καθὼς τὸν Ἄδην,

Μὲ βιάζει τώρα ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς μου

Νὰ φορῶ τὴν σημιὰ καὶ τὸ σημάδι

Τῆς ἀγάπης, μὰ μόνον τὸ σημάδι.—

Γιὰ νὰ τὸν βρεῖς, ὁδήγησέ τους ἴσια

Στὸν Ταρσανᾶ κ' ἐγὼ ἐκεῖ θάμικι. Γεῖά σου. (Φεύγει)

Ἔρχεται κάτου ὁ Βραβάντιος καὶ μαζὴ του ὑπηρέτες

μὲ δᾶδες.

ΒΡΑΒ. Ἄχ πάρα ἀληθινὴ εἶναι ἡ συμφορὰ μου!

Ἐφυγε κι' ἔλα ἡ ἀχαρὴ ἡ ζωὴ μου

Δὲ θάκιναι παρὰ πίκρα! Εἰπές, Ροδρίγο,

Ποῦ τὴν εἶδες; — Κακτύχο κοράσι! —

Μὲ τὸ Μκύρο, ἐσὺ λές; — Ποιὸς θέλει νάκιναι

Πατέρας πλιά! — Πῶς ξέρεις πῶς αὐτὴ ἦταν;—

Ὅσο δὲ βάζει ὁ νοῦς μ' ἔχει γελάσει!—

Τί σοῦ εἶπε; — Φέρτε πλιότερα κεριά! —

Ὅλο τὸ δικολόγι μου ξυπνεῖστε. —

Τί λές, ἐστεφανώθηκα;

ΡΟΔΡ. Νομίζω.

ΒΡΑΒ. Ἄχ οὐρανέ! — Πῶς βγήκα; — Προδοσία

Τοῦ αἱμάτου μου! Γονιοί, στῶν κοπελλῶν σας

Τὴ γνώμη μὴ πιστεύεστε πλιά τώρα,

Βλέποντας ὅτι κάνουν.— Δὲν ὑπάρχουν

Γητεῖς ποῦ ξεπλανᾶνε τὰ στολίδια

Τῶν κοριτσιῶν: τὴν παρθενιά, τὴ νεότη;

Πάνω σὲ τέτοια πράματα, Ροδρίγο,

Δὲ διάβασες;

ΡΟΔΡ. Ναί, Κύριε, ἔχω διαβάσει.

ΒΡΑΒ. Κράχτε τὸν ἀδερφό μου!— Ἄχ ἄς τὴν εἶχες!—

Κάποιοι ἀπὸ δῶ γυρεῦτε κι' ἄλλοι ἀπόκει.—

Ξέρεις ἐσὺ ποῦ θὰ μποροῦσκαμε ἴσως
 Νὰ πιάσουμε κ' ἐκείνην καὶ τὸ Μκύρο;
 ΡΟΔΡ. Νομίζω πῶς μπορῶ νὰ σοῦ τὸν εὔρω,
 Ἄν θέλεις ἀρκετὸ λαὸ νὰ πάρεις
 Μαζὴ σου καὶ κατόπι μου νάρθεις.
 ΒΡΑΒ. Λοιπὸν, παρακκλῶ σε, ὁδήγησέ μας.
 Σὲ κάθε σπῖτι βόηθειο θὰ γυρέψω,
 Θὲ νὰ προστάξω μάλιστα. Ὅμπρός, φέρτε
 Τᾶρματα καὶ ξυπνήστε τῆς νυχτὸς
 Τοὺς δέκκρχους.— Ὅμπρός, καλὲ Ροδρίγε,
 Γιὰ τοὺς κόπους σου ἐγὼ θὰ σ' ἀνταμείψω. (Φεύγουν)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἔνας ἄλλος δρόμος.

Ἔρχονται ὁ Ὁθέλλος, ὁ Γιαῖγος καὶ συνακόλουθοι
 μὲ δάδες.

ΓΙΑΓΟΣ. Στοῦ πολέμου τὸ σάλο ἔχω σκοτώσει
 Ἀνθρώπους, κι' ὅμως τῆς συνείδησής μου
 Ἡ ἴδια ἢ οὐσία εἶναι, λέω, τὸ νὰ μὴν κάμω
 Μελετημένο φονικό. Μοῦ λείπει
 Συχνὰ λίγη κακία κι' αὐτὸ μὲ βλάπτει.
 Ἐννιά φορὲς ἢ δέκα μοῦ ἦρθε ἢ ἰδέα
 Νὰ τὸν τρυπήσω ἐδῶ μὲς τὰ πλευρά.
 ΟΘΕΛΑ. Καλήτερα ἔτσι.

ΓΙΑΓΟΣ. Ναι, μὲ ἐφλυαροῦσε
 Κ' ἔλεγε λόγια τόσο τιποτένια,
 Καὶ τόσο ὕβριστικά γιὰ τὴν τιμὴ σου,
 Ποῦ μεταδιᾶς ἢ λίγη μου θεοσέβεια
 Τὸν ἀφῆσε νὰ λεί. Μὰ πὲς μου, Κύριε,
 Εἶσαι, παρακκλῶ, στεφανωμένος;
 Ὁ ἐκλαμπρότατος εἶναι, πιστεψέ με,
 Ἀγαπητὸς πολὺ καὶ διπλὰ ἀξίζει,
 Σὰν καὶ τοῦ δούκα, ἢ σοδαρή του ἢ γνώμη.
 Θὰ σὰς χωρίσει ἢ θένα σὰς παιδέψει
 Τόσο, μὲ στενοχώριες καὶ μὲ μπόδια
 Γιὰ νὰ σὰς ἀνγκάσει, ὅσο σηκώνει
 Ὁ νόμος κι' ὄλη ἢ δύναμή του.

ΟΘΕΟΛ. Ἄς κάμει
 Ὅσο κακὸ μπορέσει. Οἱ δούλεψές μου
 Πιὸ δυνατὰ ἀπὸ τὰ παράπονά του
 Μπροστὰ στὴν ἀφεντία θεὲ νὰ φωνάζουν.
 Δὲν τὸ ξέρει κανεὶς, ἀλλὰ δὲν μάθω
 Ποῦ ἀληθινὰ τιμὴ εἶναι ἢ περηφάνεια,
 Θὰ τὸ κοινολογήσω: κατεδαίνω
 Ἀπὸ γενιὰ σειρᾶς βραβάντιος,
 Κ' ἢ ἀξία μου ξεσκούφωτη μπορεῖ
 Νὰ κουβεντιάξει στὴν ψηλὴ τὴ θέση
 Ὅπου ἔχω φτάσει τώρα. Μάθε, Γιαῖγο,
 Ποῦ ἂν τὴ χριτωμένη Δεσδεμόνα
 Δὲν ἀγαποῦσα, οὐδὲ γιὰ τοῦ πελάγου
 Τοὺς θησαυροὺς, τερμόνους καὶ δεσμὰ
 Στὴν ἀσπιλη κ' ἐλεύτερη ζωὴ μου
 Δὲ θάδαξα. Μὰ κοίτα ἐκεῖ: τί νᾶνα

Αὐτὰ τὰ φωτερὰ ποῦ ἐδῶ σιμόνουν;
 ΓΙΑΓΟΣ. Θὰ ξύπνησε ὁ πατέρας τῆς κ' οἱ φίλοι του
 Κάνεις καλὰ νὰ τραδηχτεῖς.

ΟΘΕΑ. Ἐγὼ; Ὅχι!
 Ἐδῶ πρέπει νὰ μ' εὔρουν ἢ σειρὰ μου,
 Ἡ θέση μου, κ' ἢ ἀγνή ψυχὴ μου βέβαια
 Θὰ μὲ δικαιολογήσουν. Εἶναι αὐτοὶ;
 ΓΙΑΓ. Ὅχι: μὰ τὸ Ἴκνὸ δὲν τὸ πιστεύω.

Ἔρχονται ὁ Κάσσιος καὶ μερικοὶ ἀξιωματικοὶ μὲ δάδες.

ΟΘΕΑ. Οἱ ἀνθρώποι: τοῦ δουκός; ὁ ὑπασπιστής μου!
 Καλὴ γιὰ σὰς ἄς εἶναι ἢ νύχτα, φίλοι.
 Τί νέα;

ΚΑΣ. Σὲ χαιρετᾶ, στρατάρχη, ὁ δούκας,
 Κ' ἔχει βιάση μεγάλη νὰ σὲ ἴδει
 Ἀμέσως τώρα.

ΟΘΕΑ. Ξέρεις τὴν αἰτία;
 ΚΑΣ. Πρόκειται γιὰ τὴν Κύπρο, ἔπως μαντεύω.

Κάποιε δουλειὰ ποῦ βιάζει. Ἀπόψε ἐστειλαν
 Δώδεκα στὴ σειρὰ μαντατοφόρους
 Τὰ κάτεργα, κατόπι ἕναν στὸν ἄλλον.

Πολλοὶ γερουσιαστὲς ξυπνήσαν κ' ἤρθαν
 Στοῦ δούκα κι' ἀνυπόμονα σὲ κράζουν
 Στὸ σπῖτι σου δὲν ἦσουν, κ' ἔτσι ἐπήγαν
 Τρογύρου τρία καπίκια γιὰ νὰ σ' εὔρουν.

ΟΘΕΑ. Καλὰ ποῦ ἐσεῖς μ' εὐρήκατε. Θ' ἀφήσω
 Ἐνα λόγο στὸ σπῖτι μου μονάχα,
 Κ' ἔρχομαι εὐτὺς μαζὴ σας. (Φεύγει).

ΚΑΣ. Φλαμπουριάρη.

Τὶ κάνει ἐδῶ;

ΓΙΑΓ. Μὰ τὴν ἀλήθεια ἀπόψε
 Ἀγκρύφισε ἕνα κάτεργο τῆς ξέρης.

Ἄν νόμιμο τὸ κοῦρσο του ἀποδείξει,
 Εἶναι ἀνθρώπος μεμιάς.

ΚΑΣ. Τί λές;

ΓΙΑΓ. Παντρεύτη!

ΚΑΣ. Μὲ ποιάν;

Ξανάρχεται ὁ Ὁθέλλος.

ΓΙΑΓ. Μὲ τὴν... Ἐλα, ἀρχηγέ, θὰ πᾶς;

ΟΘΕΑ. Μ' ἔχεις μαζὴ σου.

ΚΑΣ. Ἐδῶ σιμόνει μιὰ ἄλλη
 Σκάθρα ποῦ σὲ γυρεύει.

ΓΙΑΓ. Εἶναι ὁ Βραβάντιος.

Πρότεξε, στρατηγέ μου, ἔχει στὸ νοῦ του
 Κκαὶ σκοπὸ.

Ἔρχονται ὁ Βραβάντιος, ὁ Ροδρίγος καὶ ἀξιωματικοὶ
 μὲ δάδες καὶ μ' ἄρματα.

ΟΘΕΑ. Αἱ σταμπτεῖστε!

ΡΟΔΡΙΓΟΣ. Ἀφέντη, ὁ Μκύρος νάτος.

ΒΡΑΒ. Σκοτώστε τον, τὸν κλέφτη!

Τραβοῦν τὰ σπαθιά κι' ἀπὸ τὰ δυὸ τὰ μέρη.

ΓΙΑΓ. Ἐσὺ, Ροδρίγο!

Ὅμπρός, εἶμαι δικός σου.

ΟΘΕΑ. Στο φηκάρι
 Βάλτε ξανά τὰ λαμπερά σπαθιά σας,
 Γιατί ἡ δροσιά τῆς νύχτας τὰ σκουριαίνει.
 Καλέ μου, Κύριε, πλιότερη ἐξουσία
 Τὰ χρόνια σου ἀπὸ τάρματα σοῦ δίνουν !
ΒΡΑΒ. Ὡ κλέφτη βρωμερὲ ! Ποῦ μῶχες κρύφει
 Τὴν κόρη μου ; Γητείες, ἀνάθεμά σε,
 Τῆς ἔχεις κάμει ; Ἄς μαρτυρήσουν ὅλα
 Τὰ λογικά τὰ ὄντα, ἂν δίχως νάναι
 Μὲ τὰ δεσμὰ τῆς μαγικῆς δεμένη,
 Μία κορασίδα τόσο τρυφερή
 Καὶ τυχερή κι' ὠραία κ' ἐναντία τόσο
 Στὴν παντρεία, ποῦ ἀρνήθηκε τὰ πλούσια
 Σγουρόμαλλα κυράκια τῆς φυλῆς μας,
 Ἄν θάφευγε ποτέ, γιὰ ν' ἀπολάφει
 Τὴν κοινὴ καταφρόνια, ἀπὸ τῆ σκέπη
 Τὴν πατρικὴ, κι' ἂν θάπεφτε ποτέ της
 Στὴν ἀθαλένια ἀγκάλῃ ἐνοῦ πραγμάτου
 Ὡσὰν ἐσέ, ποῦ καμωμένος εἶσαι
 Γιὰ νὰ φοβίζεις κι' ὄχι γιὰ νὰ εὐφραίνεις.
 Ἄς κρίνει ὁ κόσμος, ἂν πιστὸ δὲν εἶναι
 Πῶς ἀραχνες μαγεῖες τῆς ἔχεις κάμει,
 Καὶ πῶς ἐσὺ τὴν τρυφερὴ της νεότητι,
 Μὲ βότανκα ἢ μὲ μέταλλα ποῦ παίρνουν
 Τὸ λογικὸ, τῆς ἔχεις ἀπατήσει.
 Θέλω νὰ γένει κρίση. Ὁ στοχασμὸς
 Καὶ πιθανὸ καὶ θετικὸ τὸ βρίσκει.
 Γι' αὐτὸ σὲ πιάνω καὶ κατηγορῶ σε
 Πῶς ξεμαυλᾷς τὸν κόσμον, ἔχοντας ἔργο
 Ἐμποδισμένη τέχνη, ὄξω τοῦ νόμου.
 Συλλάδετέ τον, κι' ἂν ἀντισταθεῖ
 Μὲ κίντυνὸ του καταβάλετέ τον.
ΟΘΕΑ. Τὰ χέρια σας κρατήστε, κ' οἱ δικοὶ μου
 Καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι. Ἄν ἴσως ἦταν τώρα
 Ἡ ἀράδα ἐμὲ νὰ χτυπηθῶ μαζὶ τοῦ,
 Θὰ τῆξερα χωρὶς τὸν κανονάρχῃ.
 Ποῦ θέλετε νὰ πάω γιὰ νὰ ἀπαντήσω
 Σ' αὐτὰ ποῦ τώρα μὲ κατηγορεῖτε ;
ΒΡΑΒ. Στὴ φυλακὴ, ὡς ποῦ νὰ σὲ κράξει ἡ ὥρα
 Ποῦ θέλει ὁ νόμος καὶ ἡ συνειθισμένη
 Πορεία τῆς δικῆς, γιὰ νὰ παιδευτεῖς.
ΟΘΕΑ. Κι' ἂν σὰς ἀκούσω, λέτε πῶς μ' αὐτὸ
 Θάνατι φχαριστημένους τάχα ὁ δούκας,
 Ποῦ οἱ ἀποκριτάριοι του εἶναι στὸ πλευρὸ μου,
 Θέλοντας νὰ μὲ πάρουν στὸ παλάτι
 Γιὰ κάποια βίσιτικὰ δουλειὰ τοῦ κράτους ;
ΕΝΑΣ ΑΞΙΩΜ. Ἀλήθεια, τιμημένε Κύριε, ὁ δούκας
 Κάθεται στὸ Συμβούλιο, κ' εἶμαι βέβαιος
 Πῶς καὶ στὴν εὐγενεῖα σου ἔχει μὴ γύσει.
ΒΡΑΒ. Ὁ δούκας στὸ Συμβούλιο τέτοιαν ὥρα ;
 Τὴ νύχτα ;—Πάρετέ τον ἀπὸ δῶ.
 Ἡ ὑπόθεσή μου ἀσήμνητῃ δὲν εἶναι.
 Ὁ δούκας ὁ ἴδιος καὶ οἱ συνάδερφοί μου
 Δὲν εἶναι βολετὸ νὰ μὴ γρικῆσουν
 Αὐτὸ τὸ πάθημά μου σὰ δικό τους

Τι ἂν πράξη τέτοια τιμωρία δὲ λάθει,
 Θὰ μᾶς δρίζουν οἱ ἄπιστοι κ' οἱ σκλάβοι !
 (Φεύγουν).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ἡ σάλα τοῦ Συμβουλίου

Ὁ δούκας καὶ οἱ γερουσιαστὲς καθισμένοι γύρω σ'
 ἓνα τραπέζι· ἀξιωματικοὶ τῆς ὑπηρεσίας.

Ο ΔΟΥΚ. Αὐτὰ τὰ νέα δὲ συμφωνοῦν μὲ τὰλλα,
 Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀξιόπιστα.

ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΥΣ. Κι' ἀλήθεια
 Ἄντιθετα εἶναι. Ἐμένα μῶχουν γράφει

Πῶς ἑκατὸν ἑφτά εἶναι τὰ καρδιά.

ΔΟΥΚ. Κ' ἐμὲ ἑκατὸν σαράντα.

ΔΕΥΤ. ΓΕΡΟΥΣ. Ἐμὲ δικκόσια.

Μὰ ἂν καὶ τὰ γράμματα μὲς μετὰξὺ τους

Στὸν ἀριθμὸ δὲ συμφωνοῦν, καθὼς

Σὲ περιστάσεις τέτοιες, ποῦ εἰκασίες

Πληροφορίες μᾶς δίνουν, τὸ συχνὸ

Ἐπάρχουν διαφορές, μᾶς βεβαιώνουν

Ὅλα πῶς ἓνας στόλος Τουρκικὸς

Φάνηκε κι' ἀρμενίζει πρὸς τὴν Κύπρο.

ΔΟΥΚ. Αὐτὸ τὸ βρίσκω λογικὸ πολὺ :

Μὰ ἡ πλάνη τους ἀσφάλεια δὲ μοῦ δίνει,

Γιατὶ στὸ πρῶτο τὸ κεφάλαιο πρέπει

Βέβαια νὰ δώσω πίστη καὶ φοδομα.

ΕΝΑΣ ΝΑΥΤΗΣ (ἀπὸ τὰ παρασκήνια). Ποῦ εἴχατε
 [κι! ποῦ εἴχατε κι!]

ΠΡΩΤ. ΑΞΙΩΜ. Ἐνας μνηματοφόρος ἀπ' τὰ πλοῖα.

Ἐρχεται ὁ ναύτης

ΔΟΥΚ. Τὶ νέα μᾶς φέρνετε ;

(ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΩΝ

Ὁ Δῆμαρχος Ἀθηναίων

ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς συνδημῶτας αὐτοῦ ἔτι συμ-
 φώνως πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. 581 Νόμον, πᾶς ἐκλογεὺς
 ὀφείλει νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Νομαρχίαν μέχρι τῆς 3ης
 Αὐγούστου ἔ. ἔ. πρὸς ἐπικόλλησιν τῆς φωτογραφίας
 του ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ αὐτοῦ βιβλιαρίου.

Ἡ παρουσιασθησμένη φωτογραφία πρέπει νὰ εἶνε
 ἐκ λευκοῦ χάρτου ἄνευ χαρτονίου καὶ διαστάσεων πε-
 ρίπου 6—8 (ἕξ ἕως ὀκτώ) ἑκατοστῶν. Νὰ παριστᾷ δὲ
 τὸν ἐκλογέα ἀσκεπῇ, ὅσον τὸ δυνατόν κατὰ πρόσωπον,
 καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ κερμοῦ καὶ ἄνω.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἐκλογεὺς ὁ
 μὴ ἔχων ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ ἐπὶ
 τοῦ βιβλιαρίου δὲν θὰ δύναται νὰ ἐνασχῆσῃ τὰ ἐκλε-
 γικά του δικαιώματα μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου προσεχέως
 ἔτους.

Ὁ Δῆμαρχος Ἀθηναίων

ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

Θ Η ΜΑΝΝΑ ΤΗΣ ΔΟΥΛΟΥΚΑΣ Θ

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ

Είχανε πάει κ' οί πέντε τους στο θέατρο. 'Επιθεώρηση παίζότανε, θά σκοτώνανε τή βραδιά τους. Και ἄ δὲ γελούσανε, θά χασμουριόντουσαν ὀπωσδήποτε. Κι αὐτὸ κέρδος.

Εἶχε ἀρχινήσει ἡ παράσταση ἅμα μπήκανε. Θρονιαστήκανε στοὺς πίσω πάγκους. Οἱ δυὸ μεσόκοποι μπροστά. 'Ο τρίτος, νεώτερός τους, πίσω τους. Οἱ δυὸ οἱ ἄλλοι, οἱ πιὸ νέοι δὰ τῆς παρέας, παιδιά πὲς, πήγανε μπροστά, μπροστά, στήν πρώτη θέση, νὰ δοῦνε, μαθῆς, καὶ νὰ ἰδωθοῦνε. 'Η νιότη τὸ ἀπαιτεῖ.

Εἶπαμε, εἶχε ἀρχινήσει ἡ παράσταση. Πάνου στή σκηνὴ πέντ' ἔλη ξεγοφιασμένες, μισόγυμνες, κανκανίζανε. "Ενας κρεμανταλάς, μὲ μπογιαντισμένα μούτρα καὶ μὲ ξεθωριασμένη ξανθιά μπερούκι, σαχλολιγωνότανε θωρώντας λαίμαργα μὲ μονόκλ τὰ θραφεῖα καπούλια τους καὶ τὶς γάμπες τους τὶς γυμνές. Κι ὅταν ἄνοιγε τὸ στόμα του πέφτανε οἱ κουταμάρες καὶ οἱ σάχλες σωρὸ σὰν τὰ παραγινομένα βερούκοκα ἀπὸ τὸ κλαρί. Τί φταίει ὁ φτωχός! "Ας ὄψεται ὁ συγγραφέας καὶ ὁ κόσμος πὸν τὶς ἀνεχότανε.

Πλήξη καὶ χασμουρητό. Καὶ θά κρατοῦσε πολλὴν ὥρα; 'Ο Θεὸς καὶ ἡ ψυχὴ τους. 'Ακόμα στήν πρώτη πράξη βρισκόμαστε! Νά, ὅμως πὸν βγαίνει κ' ἕνα νούμερο τῆς προκοπῆς. "Οχι στή σκηνή. Στήν πλατεία, κάτου. Καὶ πίσω πίσω, στὸν ἀδειανὸ πάγκο, μπροστὰ ἀπὸ τοὺς δυὸ μεσόκοπους.

Μεσόκοπο καὶ τὸ νούμερο. Μιά πενηντάρια ἀπάνου, ξεραγκιανή, μαυροφορεμένη, ἀσκημόγρια, Θέ μου φύλαξε! Πῆρε ἕνα μαξιλαράκι, δὲν τῆς ἄρεσε, τᾶφισε, πῆρε ἄλλο, τὸ κοίταξε καλὰ καλὰ, τὸ ζέτασε, σὰ νᾶτανε νὰν τᾶγοράσει, κι ἀποφάσισε τέλος, ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ, νὰν τὸ βάλει στὸν πάγκο καὶ νὰ καλυκαθίσει. 'Επιτέλους.

— Νά, ὅ,τι μᾶς ἔλειπε! μουρμούρισε ὁ ἕνας μεσόκοπος στὸν ἄλλον. 'Ο ἀποπίσω, ὁ νεώτερός τους, χαμογέλασε.

— Μὲ γειά σου!...

'Η καινούρια ἡ γειτόνισσα ποῦ νοῦ γιὰ θέατρο! Μιά ματιά μόνο στή σκηνή, κ' ὕστερα ξεσβέγκωμα νὰ κοιτάει πίσω, νὰ ψάχνει μὲ τὰ μάτια της σὰ νὰ ζητάει κανέναν, νὰ κουφαστενάξει.

— Σοῦ ρήχτηκε στὰ γιομάτα!.. μουρμούρισε πάλι ὁ μεσόκοπος στὸ σύντροφό του.

— Παράτα με! γρίλισε κείνος.

— "Ολο σένα κοιτάζει... καὶ νά, θὰ σοῦ μιλήσει κιάλας!...

Κι ἀληθινά! Κάτι εἶπε, μὰ δὲν τᾶκούσανε.

— Δὲν σ'ἄλεγα; Τὸ πέτυχε πάλι τὸ κελεπούρι!..

Τέλιωσε ἡ πρώτη πράξη! δοξασμένος ὁ Θεός! "Ἦρθανε κ' οἱ ἄλλοι δυὸ, οἱ νεώτεροι, ἀπὸ τοὺς μπροστι-

νοὺς πάγκους κ' ἔτσι συμπληρώθηκε ἡ παρέα. Κοιτάζανε κι αὐτοὶ τὴ γριά.

— Οὐ!... Τάκο!... τοὺς σιγόειπε μισοκλείνοντας τὸ ζερβὶ μάτι πονηρὰ ὁ πιὸ νιὸς ἀπ' ὅλους, μὰ κι ὁ πιὸ τσαχλίνης, ἕνας νιὸς ἴσαμε εἰκοσιδυὸ εικοστριὼ χρονῶνε, ποῦ παινεβότανε κιάλας πὼς γνώρισε καλὰ τὶς γυναῖκες, ἴσως γιὰτὶ ὡς τότε εἶχε στὸ ἐνεργητικὸ του ὄλο κ' εὐκόλες κατάχτησες:

— Μωρὲ τάκος!... ξανάειπε καὶ τὴ ζύγωσε. Τί γίνεσαι; Τί χαμπάρια;... Πῶς μοναχὴ σου;... Τί κάει ἡ κόρη σου;...

Καὶ στρογγυλοκάθισε κοντὰ της.

— Γιατί, ξέρετε; εἶπε στοὺς ἄλλους. "Ἐχει καὶ κόρη... Καὶ μάλιστα ἕνα κορίτσι ὁμορφο καὶ φρόνιμο, πὸν δὲν ἔχει ταίρι... ψέματα; Δὲν εἶναι ὁμορφη ἡ Λουλούκα;

— "Ὅσο γιὰ ὁμορφη, καλὰ τὰ λές, ταίρι δὲν ἔχει! Εἶπε κομπαστικά ἡ γριά. Μὰ γιὰ τὴ φρονημάδα της...

— "Ἄν εἶτανε φρόνιμη, ἀναστένανε, θᾶτανε μαζί μου ἀπόψε... Μὰ ποῦ μαζέμο;... Τὸ βραδάκι ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπῆτι, μούτε πὼς θαρθεῖ ἐδῶ, μὰ ποῦν' τῆνε!...

— Μὴ σὲ νοιάζει, ἀντίσκοψε ὁ ἕνας μεσόκοπος τῆς παρέας, πὸν τοῦχανε δώσει τὸ παρατσούκλι Λιχούδης γιὰτὶ τοῦ παραρέσανε τὰ ξυνά, μὴ σὲ νοιάζει καὶ θᾶχει παρέα!... Μοναχὴ λές; νὰ γυρῆξει ἴσαμε τώρα;...

— Κ' εἶναι μεγάλη;... τὴ ρώτησε ἄλλος.

— Δεκατέσσαρω χρονῶνε τὸ θεοσκοτωμένο, μὰ σοῦχει ρήξει ἕνα μπῶ!... Γυναίκα φαίνεται...

— Τότε, ὀρισμένα, θᾶχει παρέα... Καὶ καλὴ μάλιστα!... ξανάειπε ξεκαρδισμένος ὁ Λιχούδης.

'Αρχινάει ἡ δευτέρα πράξη. "Ὅλοι στή θέση τους. 'Η γειτόνισσα τοὺς τὴν ὁμορφηνε περισσότερο ἀπὸ τὴν πρώτη τὴν πράξη αὐτοὶ τώρα εἶχανε μαζῶχτεϊ κοντὰ της. Τὴν τριγυρῖσανε. Γιατὶ καὶ οἱ δυὸ, οἱ νέοι, δὲν πήγανε στή θέση τους. Τοὺς τράβηξε ἡ συντροφιά τῆς γειτόνισσας. Τὶς ὁμορφες τὶς βρίσκεις κι ἄλλο βράδι. Μὰ τέτιο ἕνα κελεπούρι πὸν θὰν τὸ ξαναβρεῖς;

Καὶ δὸς του κουβεντολόγημα. Σιγὰ σιγὰ, ψιθυριστά. Μὰ καμιὰ φορὰ ξεγιόντουσαν κ' ἕνα σsss... ποῦρχότανε ἀπὸ πολλὲς μεριές τοὺς ἔβαζε σὲ τάξη.

— 'Η Λουλούκα!... Ναι, ἡ Λουλούκα!... Τᾶναθεματισμένο τὸ τρελλοκορίτσο, ποῦ μυαλό δὲν ἔχει στὸ κεφάλι του, σπειρὶ μυαλό... "ἴσαμε δώδεκα χρονῶνε τὸ κρύβεις τὸ κορίτσι σου, τὸ ξουσιάζεις... Μὰ στὰ δεκατέσσαρα, γυναῖκα πιά, καὶ μὲ τέτιο μυαλό, ποῦ νὰν τὸ κάνεις ζᾶπι;... Δὲ σοῦ λέω... Σὰ γονιὸς κανεὶς κάνει τὸ χρέος του... Τὴν παραφυλάξ... Τὴν παίρνεις τὸ κατόπι... Τὴν πᾶς καὶ στήν 'Αστυνομία ἀκόμα... Κκι μῆγαρις δὲν τὴν πῆγα καὶ στήν 'Αστυνομία;... Καὶ στὸν κῦρ Εἰσαγγελέα μάλιστα πῆγα κι ἀναφέρθηκα... Μὰ τί νὰ σοῦ κάνει κι αὐτός;

— Πῆγες καὶ στὸν εἰσαγγελέα, καλέ;

— Πῆγα... μάλιστα, πῆγα... Κῦρ εἰσαγγελέα,

τὸ καὶ τό . . . Ἡ κόρη μου ἔχει ξεμυαλιστεῖ μὲ τόν . . .
Τοὺς πῆρα τὸ κατόπι, τοὺς ἔπιασα . . . νά ! . . . σοῦ
τῆ φέρνω κιόλας ! . . . Τί νὰ τὴν κάνω ; μοῦ λέει . . .
Νὰ τὴν ξετάξεις, μαθές . . . Εἶναι ἢ δὲν εἶναι κορί-
τσι ; . . . Τὴν ξέταξε . . . Εἴτανε κίρτσι.

— Μόνο μιὰ φορὰ κορίτσι ; ἀντίσκοψε χαμογε-
λώντας ὁ Λιχουδῆς.

— Εἴτανε κορίτσι . . . μάλιστα . . . Μὰ τοὺς ξανα-
πιασα πάλι . . . Τὴν ξανατῆγα στὸν εἰσαγγελέα . . .
Κύρ εἰσαγγελέα, σοῦ τὴν ἔφερα . . . Νὰ τὴν κάνω
τί ; . . . Νὰ τὴν ξαναξετάξεις . . . Μὰ τὴν ξέταξα καὶ
βρέθηκε κορίτσι . . . Τὸ ξέρω, καλὸς ὁ λόγος σου . . .
δίκιο ἔχεις . . . Εἴτανε κορίτσι τότε . . . Μὰ εἶναι καὶ
τώρα κορίτσι ; . . . Αἶ, μὲ ξεφορτώσου με κ' ἐσὺ κ' ἢ
κόρη σου ! . . . Καὶ μ' ἔδωξε . . . Ἔχουμε Δικαιο-
σύνη, μαθές ; Νὰ μὴ σοῦ προστατεύει τὸ παιδί σου ; . .
Καὶ σὲ ποιόνε θὰ πάω τώρα, παρακαλῶ ; Ποῦ θὰ
πάω νὰ βρῶ τὸ δίκιο μου ; . . .

— Μὰ δὲν ἔχεις δίκιο ! παρατήρησε ὁ Λιχουδῆς.
Ἄφισε τὸ κορίτσι νὰ τραβήξει τὸ δρόμο- του, νὰ ζή-
σει ὅπως θέλει . . . Μὲ ποιὸ δικαίωμα ἐσὺ τοῦ στέκε-
σαι μπροστά ; . . .

— Μὲ ποιὸ δικαίωμα ; . . . Δὲ θάχεις παιδιά, κύ-
ριε, γιὰ νὰ μιλάς ἔτσι . . . Ἄν εἴχες παιδιά, θὰ τῶ-
ξερεις τὸ δικαίωμα . . .

— Ἔχει δίκιο τοῦ λόγου της ! . . . παρατήρησαν
οἱ ἄλλοι κοροῖδευτικά.

— Δίκιο καὶ παραδίκιο, βέβαια ! . . . Καὶ μήπως
δὲν εἶχα δικιο στὰν τῆς ἔλεγα νὰ κάτσει δῶ ; . . . Μὰ
ποῦ νὰ μ' ἀκούσει . . . Ὁ γονιὸς γιὰ τὸ παιδί δὲν
ἔχει ποτὲ δίκιο, δὲν ξεῖει τί λέει . . . Βρέ, κάτσε, Λου-
λούκα μου, κάτσε παιδί μου ! . . . Ὅχι, δὲν κάθου-
μαι . . . θέλω καὶ γὼ νούμερο ! . . . Βρέ παιδί, μὴ
βιάζεσαι, θάρθει τὸ νούμερο σιγὰ σιγὰ . . . Τώρα κά-
τσε στὸ κόρο . . . Χι ! χι ! χι ! . . . Εἶσαι στὰ καλά σου,
μάννα ; Νὰ κάτσω ἐγὼ στὸ κόρο καὶ νὰ βγαίνει αὐτὴ
ἢ στραβοπόδα νὰ παίζει νούμερα καὶ νὰ χειροκροτιέ-
ται : . . . ὄχι, δὲν τὸ σηκώνω αὐτό . . . μὴν τὸ λές . . .
Κ' ἔφυγε ἡ θεσκοτωμένη . . . Παράτησε τὸ θέατρο
καὶ τὶς τέσσαρες δραχμὲς ποῦ παιρνε κάθε βράδι καὶ
πάει νὰ . . .

— Καὶ πάει νὰ βρεῖ περισσότερα ! . . . Καλὰ ἔκανε
τὸ κορίτσι . . . Φρόνιμα φέρθηκε ! . . . παρατήρησε εἷας
ἀπὸ τὴν παρέα.

Εἶχανε μισοβραθεῖ κιόλας. Αὐτὴ ἡ φλυαρία, πά-
νου στὸ ἴδιο θέμα, ἀρχίνησε νὰν τοὺς κουράζει, καὶ
σιγὰ σιγὰ τραβηχτήκανε ἀπὸ κοντά της καὶ ἀρχίνησαν
νὰ προσέχουνε στὴν παράσταση. Μὰ αὐτῆ, τίποτε !
Τῆ δουλιὰ της. Τοὺς ζύγωσε.

— Νά, μ' αὐτὸ τὸ κόρο ἔβγαινε ἡ Λουλούκα ! . . .
Καὶ νὰ βλέπετε τὴ γαμπίτσα της . . . Οὐ ! ζάχαρη ! . . .
Καὶ κορμί θρεμένο . . . Φαινότανε δὰ κι ὅλο κάτου ἀπὸ
τὸ τουλένιο φουστανάκι ποῦ μοῦ φοροῦσε τὸ ἀχαί-
ρευτο. Ἄχ, γιατί νὰ φύγει ! . . .

Δὲν τῆς ἀπαντήσανε. Τί τὴν πείραζε ; Οὔτε τοὺς
πρόσεχε ἂν τὴ λογαριάζουν ἢ ὄχι. Αὐτὴ νὰ μιλάει ἢ-
θέλε γιὰ τὴ Λουλούκα της. Καὶ ὀλοένα μιλοῦσε, κι
ὀλοένα γύριζε καὶ κοίταζε τὴν ὀξώτορτα μήπως καὶ
φανεῖ. Καὶ ὀλοένα κουφαναστένιζε. Ἡ ἄμοιση.

— Εἶναι τρελλή ! . . . παρατήρησε ὁ Λιχουδῆς.

— Εἶναι μάννα ! . . . πρόσπεσε ὁ πιὸ γέρος τῆς πα-
ρέας στοχαστικά.

21.6.915

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Ο Ο ΕΡΙΝΥΕΣ Ο Ο

Στὸ κρεββάτι μου τὸ κρύο κ' ἔμο γῦρο,
ἀπ' τὰ μάτια μου τὸν ὕπνο ὡς διώχνει ἡ Τύψη,
χορὸ στήνουνε καὶ σιωπηλὲς γυρίζουν
οἱ βασίλισσες κ' οἱ μάϊσες τῆς Ἀγάπης.
Ὅσων ἄστραψε στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου
ἢ θεότητα κ' ἰάσκολά μου νιάτα
δὲν τοὺς ἔκαψα στὸ πέρασμα λιβάνι,
χορὸ στήνουνε γῦρο στὸ κρύο κρεββάτι.
Κι ὅσα ἀνθίσουνε φιλιὰ ἔρμα σὲ ἔρμα χεῖλια
καὶ δὲν τρύγησα τὴ στάλι τοῦ μελιῦ τους,
ξφυλλίζονται, τριαντάφυλλα πλημμύρα,
καὶ τὸ κῦμα τους, ὀργὴ Θεοῦ, μὲ πνίγει.
Κι ὅσοι ἀφρόκρῖνοι βυζιῶνε τρικυμίσαν
καὶ δὲν ἔσκυψι τὸ χνύδι τους νὰ πάρω,
τώρα στέκονται ῥοδόλευκες φαβῆρες,
πέτρος γίνονται καὶ μὲ πετροβλοῦνε.
Κι ὅσα λάμπανε μαλλιά, μαλλάρια μαῦρα,
οὐρανόσταλη νυχτιά, καὶ τὴν καρδιά μου
δὲν τὴ σύντριψα, σκόνη χυσοῦ νὰ γίνῃ
καὶ νὰ σκορπιστῇ γιὰ νὰ τὰστρουστολίση,
κουλουριάζονται τριγῦρο στὸ λαιμὸ μου
καὶ μὲ σφίγγουνε καὶ τὴν πνοὴ μοῦ παίρνουν
καὶ μὲ πνίγουνε, τάνεξιλέωτα φιδία.

ΜΕΛΙΚΕΡΤΗΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Γνωστοποιεῖ ἔτι

Προκειμένου τὴν 25 λήγοντες μηνὸς Ἰουνίου νὰ ἐκ-
τελεσθῇ βολὴ πυροβολικοῦ παρὰ τοῦ ἴου πυροβολικοῦ
πεδίου Συνατάγματος, ἣτις θέλει διαρκέσει μέχρι τέλους
τοῦ μηνὸς τούτου ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς μεσημέριας
ἐκάστης ἡμέρας, ἢ ἐπικίνδυνος ζώνη ἐρίζεται πρὸς ἀνα-
τολάς μὲν ὑπὸ τῶν κλιτύων τοῦ Ὑμηττοῦ πρὸς ΒΔ. ὑπὸ
τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἀπὸ νοσοκομείου Παίδων πρὸς Ἀ-
γίου Ἰωάννην Κυνηγόν, καὶ ὑπὸ τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ
Παπαδιαμαντοπούλου τοῦ περιλαμβανόμενου μεταξὺ
τοῦ Στρατιῶνος τοῦ τάγματος αυτοκινήτων καὶ τοῦ νο-
σοκομείου Παίδων, πρὸς ΝΔ. καὶ πρὸς νότον ἀπὸ τῆς κο-
ρυφωγραμμῆς τῆς διηκούσης ἀπὸ τοῦ Στρατιῶνος τοῦ
τάγματος τῶν αυτοκινήτων μέχρι Καισαριανῆς. Τῆς
ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἀπὸ Πολυγώνου Πυροβολικοῦ εἰς
Καισαριανὴν μενοῦσης ἐλευθέρας διὰ τῶν κυκλοφοριῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 23 Ἰουνίου 1915

Ὁ δῆμαρχος Ἀθηνῶν
(ὀπογρ.) ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΡΟΥΜΠΑΓΙΑΤ ΤΟΥ ΟΜΑΡ-ΚΑΓΙΑΜ

(Σύμφωνα με ^{1/5} ~~τη~~ πιστότερη) ^{δοχαιόβρη χειρόγραφη (1460)} ερμηνεία του ~~...~~ _{μικ.}

σάνμαϊ μί βέιπατε

Αυτό τὸ βάζο, ~~ὅπως κ' ἐγὼ θὰ ἦταν~~ ἐρωτημένο
Κι' ἀχόρταγα σὲ λατρευτὰ χεῖλη θὰ ἦταν γερμένο.
Καὶ τὸ χεροῦλι πού θωρεῖς ἀπάνω στὸ λαιμὸ του
Χέρι ~~θὰ ἦταν~~ π' ἀγκάλιαζε λαιμὸν ἀγαπημένο.

~~δαίτα~~

2

Μαζί μας εἶναι τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ πλασμένα,
Χαρὰ καὶ λύπη ἢ Μοῖρα μας τᾶχει γιὰ μᾶς γραμμένα.
"Ἄδικα μὲ τὸν οὐρανὸν, ἄνθρωπε, μὴν τὰ βίβης,
Χίλιες φορὲς λιγώτερα γνωρίζει ἀπὸ τὰ σένα.

χτίς)

3

ὡς παρὰ σοῦ)

Μὲς τὸ παζάρι ~~...~~ ἔγα σταμνᾶ, (ὀλοένα ~~...~~ ^{βαίαντα ἴμνω}
Πηλὸ ~~...~~ ^{χέρι} ~~...~~ ^{καὶ ἀμνημόνια}
~~...~~ ^{καὶ ἀμνημόνια} ~~...~~ ^{καὶ ἀμνημόνια} ~~...~~ ^{καὶ ἀμνημόνια}
Μὴν εἶσαι πρόστυχος, κ' ἐγὼ ζωὴ εἶχα σὰν κ' ἐσένα.

Κ' αὐτὴν ἡμερομηνία

καί ἀμνημόνια

4

"Ὅταν θελήσῃ ἡ Μοῖρα μου τὸν κόσμ' αὐτὸ ν' ἀφήσω,
Καὶ καθ' ἐπίδα γιὰ ζωὴ ἀπ' τὴν καρδιά μου σβύσω,
~~...~~ ^{...} ~~...~~ ^{...} ~~...~~ ^{...}
"Ἐστὶ γεμάτος μὲ κρασί μπορεῖ νὰ ζαναζήσω"

Μία κοινὴ αἰσὶς ἰσὶ αἰσῶν
καὶ ἀμνημόνια
καὶ ἀμνημόνια
καὶ ἀμνημόνια

5

"Ἄς κρύβωνται μέσ' τὰ κελλιά καὶ μέσ' τὴ Χάβρα ἀκόμη,
"Ὅσοι τοὺς βασανίζουνε τῆς Κόλασης οἱ τρόμοι.
Μὰ ἐκεῖνος πού τὰ μυστικά γνωρίζει τοῦ Θεοῦ μας
Ποτὲ μέσα στὰ στήθια του δὲ σπέρνει τέτοια γνώμη.

6

Ψεύτικη ἀγάπη πάντοτε ἀγάπη εἶναι χαμένη
Μισόσβυστη, μοιάζει φωτιὰ πού διόλου δὲ θερμαίνει.
"Ὅπου ἀγαπάει στ' ἀληθινά, γιὰ χρόνια, νύχτα-μέρα
"Υπνο φαγὶ καὶ ἀνάπαυση γιὰ νᾶχη ἄς μὴν προσμένῃ.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ συνεργάτης μας Κωστας Γαζίας συνεχίζει σήμερα τὴς «Ἀθηνιώτικες γραφές» του πού τὴς στομάτησε πέρσι τὸ Μᾶη στήν 119 σελίδα τοῦ «Νομᾶ». Οἱ «Ἀθηνιώτικες γραφές» θὰ γίνον ἐικοσιτέσσερις, ὅσα καὶ τὰ γράμματα τῆς ἀλφαβήτας.
— Μαθ' ἴνουμε πὼς ὁ φίλος Ν. Γιαννιὸς βγάζει σὲ λίγο τὰ «Σοσιαλιστικὰ φύλλα», μη' ἰατρικὴ σοσιαλιστικὴ ἐπιθεώρηση πού θον τὴ γράιει ὁ ἴδιος, δίχως συνεργάτες.
— Δὲν ἀξίζει νὰ κροῖδεύονται οἱ μεταμεσονυχτιεὶς ἡπαίθριες διάλεξες πού γίνονται πίσω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, στὸ μικρὸ καφενεδάκι πούναι ἀντικρὺ στὸ θέατρο τοῦ Ἡρώδη. Τὴς διάλεξες αὐτὲς τις χρωστάμε στὸν ἀντιπρόσωπο τῶν Ἀλεξανδρινῶν «Γραμματων» καὶ φίλο μας Ν. Νικολαΐδη λογογράφου καὶ ζουγράφου. Ὁ Νικολαΐδης εἶδε πὼς δὲν ἔ-

πάρχει ἐδῶ κίνηση φιλολογικὴ καὶ φιλοδόξησε νὰ δημοσιοποιήσῃ ὁ ἴδιος κίνηση. Καὶ τὸ κατάφερε. Κ' ἔτσι ἀρχετοὶ κινεῦνται τώρα καὶ πηγαίνουν πίσω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη καὶ ἀνοῦνε διάφορους λόγιους νέους πού μιλοῦνε πᾶνου σὲ θέματα φιλολογικά.
— Νὰ βγαίνουν ἢ νὰ μὴ βγαίνουν; Ἐπιχειρότατο θέμα πού σχετίζεται κάπως μὲ τὸ ἂν τὰ Βαλκανικὰ κράτη θὰ βγοῦν ἢ δὲ θὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν οὐδετερότητα. Νὰ βγαίνουν ἢ νὰ μὴ βγαίνουνε στή σκηρὴ «οἱ θ' ατρικοὶ συγγραφεῖς» ὅταν τὸ κοινὸ τοὺς προσκαλεῖ μὲ χειροκροτήματα; Ρωτηθῆκανε οἱ διάφοροι πού ἀνακατώνονται κάπως μὲ τὸ θέατρο καὶ ἴσῃνε τώρα ἢ ζυγαριὰ γέρνει ἀπὸ τὴ μεριά τοῦ πὼς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ βγαίνουν. Ἄς βγαίνουν λοιπὸν γιὰ νὰ φτηνήνουν ἔτσι καὶ τὰ βερύκοκα.
— Τὰ τραγούδια τοῦ νέου ποιητῆ Γιάννη Στογιάνη μείνανε γιὰ τὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΕΛΕΓΕΙΟ ΣΕ ΦΙΛΟ

Ἄγαπημένε φίλε, ὁ θάνατός σου
Στιγμὴ νὰ σὲ ξεχάσω δὲ μ' ἀφίνει,
Δὲν ἔγιναν τὰ μάτια μου οὔτε κρήνη
Νὰ κλαίω σκυφτός ἀπάνω στὸ εἶδωλό σου.

Ποιά δολερὴ στὴν ἔγνοια μου γαλήνη!
Μὰ τοῦ καῦμοῦ τοῦ ἀξέσπαστου, τοῦ τόσου,
Πῶς τρέμω, ἀλλοίμονό μου, ἀλλοίμονό σου!
Μήπως σὲ φτάνει ὁ πόνος ποῦ δὲ σβύνει.

Νὰ σὲ πικραίνω τάχα ὅπου κιὰν εἶσαι;
Τί θέλεις κάθε τόσο στ' ὄνειρό μου;
Στὴν εὐτυχία τῆς λήθης, φίλε, ζῆσε!

Κι ἀπ' τὴ γωνιά τοῦ μαύρου ἐκείνου δρόμου
Δὲ θέλω νὰ σὲ δῶ πάλι νὰ στρίψης
Μ' ἐκείνο τάχνοσκέπασμα τῆς θλίψης. . .

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

ΜΟΥ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

3.—

. . . Καὶ ποιά ἰδέα ἔχετε γιὰ τὸ κοινωνικὸ ζήτημα;
μ' ἐρώτησε προχθὲς κάποιος.

— Καμίαν, ἀπάντησα.

— Καὶ ὁ Μαρξ, ὁ Μπέμπελ, δὲν σὰν ἐνδιαφέρουν;

— Πρώτην φορὰν τοὺς ἀκούω, εἶπα.

Καὶ ἐπειδὴ ἔδλεπα ὅτι ἡ ὁμιλία δὲν ἐτελεῖωνε,
γιατὶ ὁ φίλος μου ἐπρόσθετε καὶ ἄλλα ὀνόματα, ἄκου
τοῦ λέγω:

— Δὲ μιμοῦμαι τοὺς μεγάλους ἄντρες νὰ ἀνακατεύομαι
σὲ ὅλα.

**

Ἔνα δειλινὸ ποῦ καθόμουν στὸ καφενεδάκι τῆς
Δεξαμενῆς μὲ τὸν Παπαδιαμάντη, καὶ ἐγὼ μὲν ἐκύτα-
ζα τὴ θάλασσα πέρα, ἐκεῖνος δὲ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κα-
πέλου του, κρατώντας το στὰ γόνατά του ἀνάποδα,
μὰς ἐπλησίασε κάποιος νέος γνωστός του, ὁ ὁποῖος
ἀφοῦ μὰς ἐχαίρετῆσε ἐκάθησε κοντὰ μας. Βλέποντάς
μας ἔτσι σιωπηλὸς ἐδοκίμασε νὰ ἀνοίξῃ ὁμιλία.

— Καὶ ποιὰν ἰδέα ἔχετε γιὰ τὸν τάδε; κ. Παπαδια-
μάντη; ἐρώτησε.

— Ἐγὼ καταγίνομαι μὲ τὸ ὄραϊον, ἀπάντησε ὁ
Παπαδιαμάντης καὶ ἐσηκώθη καὶ ἔφυγε.

**

Κάποτε—εἶναι πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε—ζητοῦσα ἕνα
βιβλίον τοῦ R. de Gourmont στὸ Ἐλευθερουδάκι τῶρα,
τότε Βίλμπεργ. Μία κυρία ζητοῦσε συγχρόνως κατὰ
τοῦ Μπουρζέ. Ἐξέτασα τὴν κυρία σὰν μιὰ μυῖγα ποῦ
μῆνοχλοῦσε.

Ἀργότερα στὴ Γαλλία κατάλαβα πόσον ἡ κυρία μὲ
τὸν Μπουρζέ εἶτανε φιλολογικὰ παρισσότερο προχω-
ρημένη ἀπὸ κάθε συγγραφέα Ἕλληνα.

Στὴ Γαλλία μόνον στὸν κύκλο τῶν σταματισμένων κυ-
κλοφορεῖ ὁ Gourmont, ἐξπορτᾶται ἕμως στὴν Ἄνα-
τολή γιὰ μεγάλους κριτικούς, δραματογράφους, ποιητῆς,
νουβελίστας.

**

Καὶ ἕμως τὰ ἔργα του πουλιοῦνται, ἔλεγε κάποιος
νεοσσὸς στὸ Σὰρλ Μορρᾶς κάποτε.

Καὶ ὁ μέγας συγγραφέας:

— Πωλοῦνται, ἀπάντησε, ἀλλὰ δὲν ἀγοράζονται!
καὶ τὸν θυμήθηκα γιὰ τὴ τελευταία πολὺ ἀναφέρεται τὸ
ὄνομά του.

**

Ὁ Δ' Ἀνγούντσιο, γράφει κάπου ὁ κ. Παλαμάς,
ἐμπῆκε μὲ τὸν Ἅγιο Σεβαστιανὸ θριαμβευτῆς στὴ
γαλλικὴ γλῶσσα καὶ στὸ γαλλικὸ θέατρο.

Ἐἴμουν στὸ Παρίσι ὅταν παίχτηκε τὸ ἔργο αὐτὸ
τοῦ Ἰταλοῦ ποιητῆ, καὶ δὲν παίχτηκε παρὰ τέσσερες
ἕως πέντε φορές διὰ νὰ πέσῃ μαλακά, μὲ τὴν πρόνοια
μάλιστα τοῦ Ντ' Ἀνγούντσιο νὰ τὸ συνοδέψῃ καὶ μὲ
μουσικὴ τοῦ μεγαλητέρου Ἰωσφ Γάλλου συνθέτου σή-
μερα—τοῦ Ντιέ Μπουσιού. Ὅσο γιὰ τὴ γλῶσσα, εἶναι
γνωστὸ ὅτι τὰ θαύματα δὲν ἐπαναλαμβάνονται καὶ εἴτι
στὰ γαλλικά του εἶχαν βάλει χέρι οἱ παρισινὸι περιφαι-
νεῖς φίλοι του. Ἡ ἀποτυχία τοῦ «Ἁγίου Σεβαστιανοῦ»
συνδεύτηκε μὲ μερικοὺς ἐπαίνους, δείγμα γαλλати-
κῆς ἀβρότητας. Συνδεύτηκε ἕπως ἕνας νεκρὸς μὲ ἐπι-
ταφίους.

**

Ὅποιος δοκιμάζει εἰς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ γραπτοῦ
λόγου τὸ μέτρο τῆς δυνάμεις του, εἰδὼν δὲν εἶναι μεγάλος
συγγραφέας, μὰς δεῖχται ὀλόκληρη τὴ γυμνότητά
του. Παράδειγμα στὴ Γαλλία πρόχειρο ὁ R. de Gour-
mont καὶ στὴν Ἑλλάδα ἔλοι οἱ ρεμμικουρμονίζοντες.

**

Ἐσχεφτήκατε ποτὲ τὴ μυστικὴ ὁπάθη ζωῆ τοῦ δέν-
τρου, τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ στολισματος τῆς φύσεως,
ὅσοι δὲν τὸ περιγράψατε σὲ πλαδαροὺς μακαρονικὸς
στίχους;

Τὴν ἐζήσατε ποτὲ τὴ ζωῆ τοῦ θλιβεροῦ δέντρου;
ἢ τοῦ ἄλλο ὑ δέντρου; ὅπως θέλετε. . .

**

Ἔνα βράδυ στὸ γραφεῖο μου στὸ Παρίσι, ποῦ καθό-
μουν μὲ τὸν ποιητὴ Λα-Ταγιέντι ἢ πορτιέρα τοῦ σπι-
τιοῦ μοῦ ἔφερε μερικά γράμματα. Ἔνα ἀπ' αὐτὰ
ἦταν ὅπως εἶδα ἀπὸ τὸ χαρακτῆρα τὸ γραφικὸ τοῦ
ποιητῆ Paul Fort.

Μ' εὐχαριστοῦσε γιὰ κάποια μικρὴ φιλικὴ ἐκδού-
δευση καὶ μοῦ ἔγραφε στὸ τέλος ὁ πρίγκιπας ποιη-
τῆς: «Δέξου cher grand poète τὸ θαυμασμό μου καὶ
δός μου τὴν ἀδεια στὸ πρῶτο ποῦ θὰ τυπώσω βιβλίον

νά στολίσω μιὰ σελίδα του με τ'ὄνομά σου».

Ἔδωσα τὸ γράμμα στὸ Λη-Ταγιέντ, ποῦ τὸ διάβασε χαμογελώντας.

— Εἶσαι βέβαιος, μοῦ εἶπε, πῶς εἶναι τοῦ Paul Fort; — !

— Γιατί ξέρεις πῶς ὁ ἀναφίσις του μιμεῖται τὸ γράψιμό μου καὶ τὴν ὑπογραφή του θαυμάσια καὶ στὴν ἀλληλογραφία του τὸν ἀντικαθιστᾷ πολὺ συχνά. Θὰ τὸ δοῦμε μοῦ εἶπε.— Εἶναι ἀπὸ τότε 3—4 χρόνια, ὁ Paul Fort ἔχει βγάλει 5—6 νέους τόμους ποιημάτων, τὴν ἀφιέρωση ἑμῶς ποῦ μοῦ ὑποσχέθηκε δὲν τὴν εἶδα ἀκόμα.—

Ἄν ἑμῶς δὲν εἶδα τὴν ἀφιέρωση εἶδα ἐν τούτοις νὰ δημοσιεύῃ στίχους μου στὸ περίφημο περιοδικὸ του Vers et prose τοῦς ὁποίους καὶ μοῦ ζήτησε μάλιστα.

Ἄν δὲν ἀπατώμαι, Ἑλληνικὸ ὄνομα κάτω ἀπὸ ποίημα μόνο τὸ δικό μου εἶναι ἐκεῖ μέσα.

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Ἡ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΑ-Υ-ΔΝ

Τὸ Ὁδείο Λότνερ μᾶς παρουσίασε τελευταία τὴ «Δημιουργία» ἀκέρια, τὸ δρατῶριο αὐτὸ τοῦ Χαῦδν ποῦ μᾶς λείει μὲ λεπτομέρειες ὁλόκληρο τὸ ἔργο τῆς πλάσης τοῦ Κόσμου. Τὸ θρησκευτικὸ αὐτὸ εἶδος τῆς σύνθεσης, ποῦ σιγά-σιγά τείνει νὰ ἐξαλειφτῇ ἐντελῶς ἀπὸ τῆ μουσικῆ ζωῆ, κ' εἶναι ἴσως ἡ ἀγνότερη πνευματικὴ σύλληψη στὴν ἱστορία τῆς φωνῆς, τὸ Ὁδείο Λότνερ προσπάθησε νὰ μᾶς δώσῃ ὅσο μποροῦσε καλύτερα, μὲ τὰ λίγα καὶ φτωχὰ μέσα ποῦχε στὴ διάθεσή του γιὰ μιὰ τόσο μεγάλη ἐχτέλεση. Ἡ «Δημιουργία» μαζὶ μὲ τίς «Ἐποχές» λογαριάζονται ὡς μόνες φωνητικῆς σύνθεσης πετυχημένες τοῦ Χαῦδν. Τὸ ποίημά της παρμένο ἀπὸ τὸ «Χαμένο Παράδεισο» τοῦ Μίλτωνα καὶ μεταφρασμένο στὰ γερμανικὰ ἔδωκε ἀφορμὴν στὸ συνθέτη ποῦχε ἕνα ἐξαιρετικὸ γούστο στὴν περιγραφικὴ μουσικῆ, νὰ παραστήσῃ μὲ πολλὴ ποίηση τὰ φυσικὰ φαινόμενα, σὲ μιὰ σειρά ἀπὸ μικρὰς εἰκόνες. Τὸ φῶς, ὁ ἀνεμὸς, ἡ θάλασσα, τὰ ποτάμια, τὰ ζῶα παρουσιάζονται μὲ μεγάλη τέχνη καὶ ἀπειρὴ γοητεία, εἰ ὅποιες ἐξασθενίζουσι κάπως προκειμένου νὰ ἐγκαταλειφτῇ ἡ ζωγραφικὴ τῆς ὀλικῆς φύσης γιὰ νὰ παρασταθῇ ἡ ἐνδότερη ψυχὴ τοῦ Ἀδὰμ ἢ τῆς Ἐβας. Ἐχτὸς ἀπὸ κάτι τέτοιαις ἀδυναμίαις τοῦ συνθέτη γιὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ, τὸ ἅλο ἔργο στέκεται ἐπιβλητικὸ ἀπὸ τὴν εἰλικρίνεια ποῦ τὸ γιομίζει, ἀπὸ τὸ θρησκευτικὸ χαραχτήρα ποῦχει ἡ μορφὴ του καὶ ποῦ μᾶς δίνουνε τόσο πιστὰ τὴ φυσιογνωμίαν τοῦ μεγάλου δασκαλοῦ, ὁ ὅποιος μὲ τὴν πίστη του καὶ τὴν πνευματικὴν του διαύγεια εἶχε λύσει τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς, στὴν ὁποία εἶχε βρεῖ ἀπόλυτη εὐτυχία, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ ποτὲ τὴν ταραχὴ, ἢ τὸ πάθος καὶ τὴν ψυχικὴν τρικυμίαν.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐχτέλεση, πρέπει νὰ μοιγήσω, φάνηκε πῶς τὸ φιλόπονο κατὰστῆμα ἔβαλε κάθε κόπο καὶ δυνατὴ προσπάθεια γιὰ μιὰ τελειότερη ἀπόδοσιν. Ἡ κυρία Κυπαρίση μὲ τὴ σωστὴ φωνὴ τῆς καὶ ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, γνωστοὶ κ' εἰ δυὸ στὸν καλλιτεχνικὸ κύκλο γιὰ τὴν εὐσυνειδητὴν πάντα παρουσιάσῃ τους, συντελέσανε βέβαια τὸ περισσότερο στὴν ἑλῆ ἔρμηνείαν. Κοντὰ τους ὁ χορὸς, φτωχὸς σὲ ἀριθμὸ, ἔδινε τὴ βοήθεια του. Ὅσο γιὰ τὸν τεναρό ποῦ ἀνέλαβε τὸ μέρος τοῦ Οὐριήλ, κάποιον δίκιον παράπονον πρέπει νὰχοῦμε, γιὰ τὸ σημαντικὸν τῆς μέρους ὑστεροῦσε πολὺ καὶ στὴν ἔκφραση, διόλου κλασικὴ, καὶ στὴ φωνὴ γενικὰ, ἐχτὸς ἂν τὴ βραδείαν ἐκεῖνη δὲν εἶτανε στίς καλὰς τῆς. Τὸ ἴδιον ἐρχόντανε σὲ δευτέρῃ μοῖρᾳ οἱ μπᾶσες φωνῆς ποῦ ἀναπληρώνανε τὸν κ. Ἀγγελόπουλον ἔτανε ἔφτανε ἡ ἔχτασή του βραδείαν. Τὴν ὀρχήστρα ὁλόκληρη ἀναπλήρωσε τὸ πιάνο τῆς κυρίας Λότνερ, τῆς γυναίκας ποῦ ἀγωνίστηκε πάντα σὺν ἡρώϊδᾳ γιὰ νὰ βγαίη νικητῆρα σ' ὅλες τίς δυσκολίας καὶ νὰ μᾶς δίνη τόσες φορὰς ἀγνωστες σὲ μᾶς μουσικῆς ὁμορφίαις. Ἡ ἑλληψὴ τῆς εἶτανε ἐπαισθητῆ, μὰ ἡ ἑλῆ εὐσυνειδητὴ ἔργασίαν δίνει τὸ συμπέρασμα πῶς ἀξίζει νὰ γνωρίζωμε μερικὰ ἀριστουργήματα ἔστω κ' ἂν δὲν εἶναι δυνατὸ ἂπ' τὴν καλύτερήν τους ἔψη. Ὁ κ. Μπέμερ στὸ πλάι τῆς κυρίας Λότνερ ἐκράταγε τὰ γκέμια κ' ὠδηγοῦσε μὲ σωφροσύνη τὸ σύνολο τῆς σύνθεσης.

Εὐτυχῶς τὸ κοινὸν ἀθρόον ἔτρεξε νὰ δώσῃ τὴν προστασίαν του καὶ τὴν ἡθικὴν ὑποστήριξιν στὸ ἔδραμα, ποῦ ἔχει γιὰ ἀρχὴν μόνο τὴν ἔργασίαν, τῆς ὁποίας τόσες φορὰς ὡς τώρα εἶδαμε μὲ χαρὰ τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΛΓΑΠΗΤΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μ. Καλ. Θεσσαλονίκῃ. Ὁ Π. Τ. σ' εὐχαριστεῖ γ' αὐτὰ ποῦ τοῦ γράφεις καὶ σὲ παρακαλεῖ νὰν τοῦ δώσεις τὴν ἀντρέσσα σου γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ.

κ. Μ. Μ. Ὅχι δ' ὀκίμασ' ἰα καὶ τούτῃ τὴ φορὰ. Ἐπιθ' ν' ἰα. Λοιπὸν τὸ περιμένουμε

κ. Ε. Στ. Ἀρχ' ὀκαστρο. Τόμους περασμένους τοῦ «Νουμά» καθὼς καὶ φύλλα περασμένα μπορεῖ νὰ σοῦ προμηθεύῃ τὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου καὶ Σίας (σταδιοῦ 42 Ἀθῆναι) ποῦ ἔχει ἀναλάβῃ τὴ διεκπεραίωσιν αἱ διαχειρήσῃ τοῦ «Νουμά». Γράψε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ θὰ βρεῖς δευτεγήσεις. Στὸ ἴδιον βιβλιοπωλεῖο ποιεῖται καὶ ὅλα τὰ δημοτικιστικὰ βιβλία.—κ. Σπ. Στ. Κύθηρα, Β. Ρωτ. Δράμα, Μ. Φιλανθ. Αἴγινα, Γ. Ἐλευθ. Καλάβρυτα, Ἰθάκ. Ἀργεῖο, Γ. Ἰωαν. Βέροια καὶ λοιποὶς ἄλλοιους δι' ἂν καὶ καθυστεροῦντε τὴ συνδρομὴν. Καί ὅς, θ' ἔροῦμε, νὰ θυμηθεῖτε καὶ τὸ «Νουμά» ποῦ δὲν παύει νὰν τὸν ἐθυμάται ὁ τυπογράφος κ' ὁ χαρτοπώλη.

— Στὸ θεατρικὸν ποῦννε δὴν πάνου στὰ Ἐξάρχεια, παίζεται μιὰ ἔψη κωμῳδία μὲ τρανοῦδιαν «Ὁ κότε Μαντουλάτος». Παίξει τόσο φυσικὰ καὶ τόσο ὁμορφ' τὸ Ζακυνθιανὸν κόντε ὁ κ. Βασιλειάδης, ὥστε ἀξίζει νὰ ξενιθῆσαι κανεὶς κ' ἀπὸ τὰ Πετράλω α' γιὰ νὰ θεῖ δὴν πάνου νὰν τὸν δεῖ. Ἀπὸ «Σ οὔτες» κ' ἀπὸ ἄλλας τέτιαις λαϊκῆς, τινα ἀηδίες, ὁ «Κότε Μαντουλάτος» εἶνε χίλιες φορὰς καλύτερος. Ἄν ὄν ἔβλεπε κ' ὁ θεατρικογράφος κ. Χόρν σ' ἰα γουρα θὰν τοῦ ἀφιέρωνε ἄρθρον δίστηλον σ' ὁ «Ἐθνος».

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΗΘΗΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχρήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝ

Συντηρομή χρονιάτικη : Δρ. 20.

Βρίσκεται στο βιβλιοπωλείο Γ. Βασιλείου (όδός Σταδίου 42 και στο εφημεριδοπωλείο Ι. Ιαννοπούλου, όδός Πανεπιστημίου 81, (Χαυτεία).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ μας καθόλου δέν ξεστερώσανε. Βρίσκονται στην ίδια χαώδικη κατάσταση που δημιουργήθηκε άμέσως ύστερ' από τις εκλογές και δλοι τώρα κερτερωμε νάνοιξε: ή Βουλή για να δοϋμε επιτέλους τί θ' άπογίνει. Όσα γράφονται στις εφημερίδες, Κυβερνητικές και Βενιζελικές, δέν πρέπει κανείς νάν τά πολυπιστεύει. Και τούτες και κείνες γράφουν όπως κι ε,τι τούς συμφέρνει. Κι άφου δέν έχουμε τύπο ανεξάρτητο, που να μπορεί να δώσει μι ά θετική κι άπαιλλαγμένη από κομματικά συμφέροντα ιδέα για την κατάσταση, άς περιμείνουμε τη Βουλή. Άμέσως ύστερ' από την εκλογή του Προέδρου θά φανεί άν ο λαός κ' ή θέλησή του λογαριάζονται σοβαρά ή άν ή πολυθρόνη της λαϊκή κυριαρχία κατάντησε κούφια λέξη στις ημέρες μας.

ΩΣΤΟΣΟ ή δήλωσή του κ. Γούνγκρη πώς τό πολιτικό ζήτημα θά ξεκαθαριστεί ύστερ' από την εκλογή του Προέδρου και πώς ή Κυβέρνηση εϋε καν τό σκέφτηκε ποτέ να διαλύσει και πάλι τη Βουλή, βάζει τά πρακτικά σε κάπως άμκλότερο δρόμο. Μά και τη δήλωσή αυτή σε Βενιζελικές μ νο εφημερίδες τη διαβάσαμε—ίτως γιατί οι Κυβερνητικοί έννοούνε να τρομοκρατούν άκόμα τόν κόσμο, άφίνοντάς τονε σε άμφιβολία. Να δοϋμε.

Ο,ΤΙ προτείνει σήμερα ο κ. Ροδάς στο άρθρο του πρέπει και να γίνει. Κ' είναι εύκολο εύκολώτατο. Σώνει νάν τό θελήσει ο κ. Βενιζέλος. Κι ο κ. Βενιζέλος πρέπει νάν τό θελήσει να μπει ο κ. Ι. Δραγούμης μέσα στη Βουλή. Άδιάφορο ά δέ συμφωνούν πέρα πέρα σε όλα, άδιάφορο άν ο κ. Δραγούμης, μπαίνοντας στη Βουλή, δέ θάν του ειναι τυφλά άφοσιωμένος. Ένας αντίπαλος σάν τόν κ. Δραγούμη είναι χίλιες φορές προτιμότερος για έναν Άρχηγό από δυό ντουζίνες βουδούς όπαδούς. Ο παλαιοκομματισμός μονάχα έτσι θά χτυπηθεί, άν μπούνε στη Βουλή ά λ η θ ι ν ά νέοι άντρες. Ο κ. Βενιζέλος, σά δημιουργός νέων πολιτικών ήθών, που φιλοδοξεί να γίνει, έχει χρέος νάν τό επιδιώξει και νάν τό πιτύχει με κάθε μέσο αυτό.

ΨΙΘΥΡΙΖΟΝΤΑΙ μερικά όνόματα βουλευτών που θά χειρατονηθούν ύπουργοί άμα κληθεί να κάμει κυβέρνηση ο Βενιζέλος. Ένα δυό άπ' αυτά, σάν του κ. Σπυριδών λ.χ., πολύ μάς ένθουσιάζουνε κ' ελπίζουμε πώς τούτη τη φορά ο Βενιζέλος εδ θά ζητήσει, αλλά Μεσοσία, σάν πρώτα να ποδείξει «πανσόφους τούς άλιείς».

μά θά φιλοδοξήσει, για τό σφερό του πάντα, νάναδείξει ύπουργούς ανθρώπους που νάχουν κάποια πρωτοβουλία και κάποια ειδικότητα στα ύπουργεία που θά διευτύνουν. Τέτιοι υπάρχουν άρκετοι στο κόμμα του. Άν του λείψουνε κ' ένας δυό, άς τούς ζητήσει κι άπ' εδω από τη Βουλή. Δέ βλάπτει.

ΑΔΙΚΑ αγωνίζονται οι Κυβερνητικές εφημερίδες να έξαναγκάσουν τό Βενιζέλο «να προβεί εις δηλώσεις», καθώς λένε. Ο Βενιζέλος δέν ειναι από κείνους που τά τρώνε τά τέτια. Θά μιλήσει όταν πρέπει κι όταν θέλει. Κι άς πανε να σελινιαζούνται όσο θέλουνε αυτόι. Δέ θά τούς τό κάνει τό χατίρι. Κι άντι να «προβεί εις δηλώσεις» καθώς αναγγέλνουνε κάθε τόσο, φεύγει για την Αιδηςφό. Δήλωσή κι αυτή πολυσίμαντη.

ΑΘΗΝΑΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

Σε κρατάω άπά τό χέρι στο δύσκολο δρόμο που τραβούμε. Έσού θαρρέβουσι με πίστη σε μένο, και γώ σεβούμαι τη δύναμή μου περισσότερο.

Και να που φτάνει, καλή μου, ή ώρα ή άνάλαφρη που θά μιλούμε για τό πριν και θά κληρωρίζουμε τό τεχάμενο τωρα.

Θάω τόση αξία όσο θάξιζω για σενα στής μνήμης σου τό θρησβερισμα.

Δέ θά ξεχνούμε οι δυό μας εμείς τη δέφτερη μέρα όσα τό δύσεμα θ' ι μάς λείει σήμερα.

Οι περσομένες μέρες της ζήσης μας θάναι χαιρετισμός για τις καινούριες.

Και θάναι ώρα βαρεία, θάναι ώρα βραδινή, τότες που θά ξεκινήσουμε για τη στενή μεγάλη θυσία.

Θά πηγαινουμε και πάλι μαζί.

Θά ζητούμε να βρούμε που γέρνει ο Ήλιος εκεί να σταματήσουμε.

Ποιές και πουθενά...

Θέλω να θερίσω στην άγάπη σου εκείνο που έχω στείρει στην περιήφανη σιωπή μου.

Θέλω τα βρώ σ'ήν ψυχή σου τό καλύτερο που λαχταρώ, τό άφιαστο καλύτερο που φωντάνει τη φιλοδοξία μου και ζει άνήσυχια μέσα μου.

Έχω αντίστυλι τόν πόνο μου και γι' άφτό σου μιλάω με θάρρος και με πίστη.

Δέν πνίγω εγώ τόν πόνο μου και δε ζητάω στον ύπνο την παρηγοριά μου.

Στέκω μπροστά σου όρθός, με μάτια όρθάνοιχτα, και σου λέω:

— Δέν είμαι, να ξέρεις, με δυό γνώμες. Γυρέβω στην άγάπη σου τό καλύτερο. Θέλω να γιορτάσω μαζί σου την άπέραντη χαρά κάποιας νύχτας και κάποιας μέρας, κάτω από τό φως του φεγγαριού και κάτω από τό φως του ήλιου...

Νά μοι δώσης τό χέρι σου και να μου πής άν καταλαβαίνεις του πόνου μου τη δύναμη.

Έλα ναγαπήσουμε μαζί τη ζωή, με τόν ίδιο πόνο!

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

ΔΡΑΓΟΥΜΙΣΜΟΣ

Χρόνια περασμένα. Τὸ ἐλεύτερο Βασίλειο τὸ ἐπνιγε ὁ δουλευτής. Τὸ σκλαβωμένο Ἔθνος ὁ ραγιαδισμός. Ὅσοι ἐβλεπαν τὴ σαπίλα καὶ τὴς πληγῆς τοῦ Ἔθνους ἔλεγαν—«ἐγὼ θὰ σώσω τὸ Ρωμέικο!—Καὶ λέγοντάς το αὐτὸ τὸ μοιρολόι ἑκατομμύρια Ἕλληνες ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τοὺς κομματάρχες ὡς πωλημένοι φελλάχοι. Ἐνα παιδί, χωρὶς μουστάκι τότε, εἶχε τὸ θάρρος νὰ κλάψῃ καὶ νὰ στενάξῃ, νὰ πάρῃ τὸ ζήτημα κατάκαρδα, προσωπικό, νὰ ξυπνήσῃ μὴ φυλὴ ἀδιάφορη, μαραζιασμένη, ἀτολμη. Ὁ Γιάννης ὁ Δραγούμης.

Καὶ φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἀθήνα εἶπε ἀποφασιστικά: «**Εγὼ θὰ σώσω τὸ Ρωμέικο**». Ἐφτασε στὸ Μοναστήρι. Παντοῦ Τουρκία καὶ Βούλγαρος. Ὁ Ἕλληνισμὸς ὑπάρχει ἀκόμα μέσα στὰ μυστικὰ σχολεῖα. Τρεμουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Τούρκου τὴ φυλακὴ καὶ τοῦ Βούλγαρου τὸ κοφτερὸ μαχαίρι. Ὁ νέος Θησέας ἀρχνάει τὴν προπαγανδιστικὴ δουλειά του με τοὺς δασκάλους, με τοὺς παπάδες, με τοὺς γιατροὺς καὶ τοὺς ἐμπόρους. Ἀπόσειξῃ ὅτι διψοῦσαν οἱ Ἕλληνες μας γιὰ φῶς, γιὰ λόγῳ Ἔθνικό. Τραβάει γιὰ τὰ χωριά. Σ' ἔλους κρυφοκουβεντιάζει τὸ μυστικὸ εὐαγγέλιο, κιντυνεύει, παρεξηγιέται, κατηγάει ὅμως ἀδιάκωπα με φανερὴ παντιέρα.

Ἀπὸ τὴς πρώτες ἡμέρες νοιώθει ὅτι αὐτὸς θὰ σώσῃ τὸ Ρωμέικο. Οἱ σύντροφοὶ του αὐξάνουν. Τὸν περιμένουν στὰ χωριά ὡς τὸ Χριστό. Στὸ στεγνὸ πρόσωπό του βλέπουν μίαν Ἐθνικὴ ἀνθισθ γιομάτη δροσιές. Ἀπὸ λόγῳ σὲ λόγῳ, ἀπὸ γράμμα σὲ γράμμα, μαθεύτηκε στὴς πολιτείες, στὰ χωριά, στὰ καλύδια, στὴς σπηλιές, στ' ἀγριοπόταμα καὶ στ' ἀπάτητα βουνά, ὅτι «ἕνας Ἀθηναῖος ἦρθε νὰ σώσῃ τὴ Ρωμισόνη».

Τὸ ἐπίσημο Κράτος τοῦ φώναξε.—«Ὅχι ἱστορίες καὶ ζητήματα με τοὺς Τούρκους».—Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντοῦσε.—«**Αχ, γιατί νὰ μὴν εἶμαι Βούλγαρος νὰ δουλέψω τὴν Πατρίδα μου**». Οἱ πόθοι φούντωσαν καὶ στὰ χωριά πού ἔρριξε τὸν ἀνθρώπορο τὸ χειμῶνα καὶ ξεφύτρωσαν τὸ καλοκαίρι παλληκάρια Μακεδονίτικα, μαῦροι στὸ πρόσωπο καὶ μαῦροι ἀπ' τὴν σκλαβιά στὴν ψυχὴ σταυραετοί. Ἄναψε τὴ φωτιά ὁ Δραγούμης καὶ σιγά-σιγὰ οἱ φλόγες, ἀπὸ τὰ Μακεδονικὰ βουνά, ἀπὸ τὸ Μορόχοβο καὶ τὰ Καμβούνεια, ἔφτασαν στὸν Ὀλυμπο, καὶ τὴς ἀντίκρυσαν σὰ φωτιστέρανο τὰ παλληκάρια τοῦ στρατοῦ.

Σὲ τρία χρόνια μέσα ἔχει ἀνάψει ἡ Μακεδονία ἀπὸ τὰ Ἕλληνικὰ ντουφέκια. Γιὰ ἔλους κουβεντιάζουν, ἔλους τοὺς φωνάζουν ἔθνοσωτήρες, καὶ μοναχὰ γιὰ ἕναν δὲ γίνεται λόγῳ στοὺς πολλούς. Γιὰ τὸ Γιάννη Δραγούμη. Ἀδιάφορο ὅμως. Ὁ σκοπὸς του δὲν εἶναι ἡ ρεκλάμα. Χαίρεται καὶ κλαίει μυστικά. Με δλάνοιχα μάτια κοιτάζει κάμπους καὶ βουνά πού ἔχουν πλημ-

μυρσίει ἀπὸ τὴν Ἑλληγουριά. Μυστικὸς εὐαγγελιστὴς τραβάει με τὸ σταυρὸ τῆς Ἀναστάσεως σ' ἔλες τὴς πολιτείες. Ἀπὸ τὸ Μοναστήρι στὴ Θεσσαλονίκη, στὸ Δεδεαγάτς, στὴν Καβάλλα καὶ τέλος στὴν Κωσταντινούπολη. Μικροὶ καὶ μεγάλοι τοῦ ἀνοίγουν δρόμο. Καὶ ἔταν δὲν τοῦ ἀνοίγουν τοὺς τσαλαπατάει. Προστάζει τὸ Ἔθνος. Μέσα στὴς φλέβες τὸ αἷμα ἔλων μας κυλλοφοράει με ὀρμὴ, ζητοῦνε ἄνθρωποι νὰ κινδυνέψουν, ν' ἀποθάνουν, νὰ φυλακιστοῦν. Ἀρκεῖ νὰ δουλέψουν. Χωρὶς αἷμα τίποτα δὲ γίνεται. Χωρὶς τὸ σάπισμα παλληκαριῶν στὴ φυλακὴ ἐλευτεριά δὲν ἔρχεται.

Χειμῶνας στὴν Κωσταντινούπολη. Περπατῶ στὸ Σταυροδρόμι. Με κοντοζυγώνει ἕνας τριαντάρης νέος καὶ μοῦ δίνει ἕνα γράμμα.

—Τί θέλεις τώρα; τὸν ἐρωτῶ.

Κ' ἐκεῖνος μοῦ ἀπαντᾷ:

—Νὰ δουλέψω. Νὰ ὑπηρετήσω δάσκαλος στὴν Γκουμουρτζίνα. Δὲν ἔχω τὰ νύκλα νὰ πάω ἐκεῖ. Ἐδῶ ἕνας μονάχα ὑπάρχει νὰ με βοηθήσῃ. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸν ἀνταμῶσω. Θὰ με πάρουν στὸ κοντὸ οἱ χαφιέδες.

—Καὶ ποιὸς εἶναι αὐτός;

—Ὁ Γιάννης ὁ Δραγούμης.

Τραβῶ ὁλόγισα γιὰ τὸ σπίτι του. Δὲν εἶναι ἐκεῖ. Πηγαίνω λίγο πιὸ κάτω στὴν Πρεσβεία. Δὲν τὸν γνωρίζω. Με δέχεται με καλωσύνη. Τοῦ λέω τὸ σκοπὸ μου καὶ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Φιλιππουπολίτη, Παπαλάμπρου, ἀδερφοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ πού σκοτώθηκε στὸ Σόροβιτς. Χωρὶς πολλὰ λόγια, χωρὶς δισταγμὸ, χωρὶς ὑπογραφές, χωρὶς ἐγγυήσεις, χωρὶς συλλογισμοὺς, παίρνω τὰ ναῦλα τοῦ Παπαλάμπρου καὶ φεύγει τὴν ἄλλη μέρα γιὰ τὴ Θράκη. Τὸ φωτεινὸ του μυαλὸ, ἡ ἀνήσυχη ψυχὴ, δὲν ἐλγάριασε, δὲν κοίταξε τοὺς τύπους. Αχτάρισε ἡ ψυχὴ του γιατί κ' ἕνας ἀκόμα αὐθόρμητα ζητάει: νὰ πάει στὸ στρατόπεδὸ του.

Τέτοιοι ὁ Γιάννης ὁ Δραγούμης. Ὁ ἕνας ἔγινε ὄγκος, χιλιάδες ἐλευτέρων καὶ σκλαβῶν ἀγκαλιάστηκαν σ' ἕναν ὠραῖο χρὸν θανάτου καὶ με τὴν παλληκαριά τους ξύπνησε ἡ φυλὴ, τρομοκράτησε τὸ Βούλγαρο, ἔδωσε θάρρος στὸ Μακεδόνα, χτύπησε κατκέφαλα τὸ βουλευτὴ καὶ γιὰ νὰ σφραγίσῃ τὸν ἀγῶνά της καὶ νὰ τὸν συνεχίσῃ σ' ἄλλους ὀρίζοντες, ἔφερε τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ὀπως δὴποτε ἀποκατάσταση τῆς φυλῆς ὁ Δραγούμης δὲν μπορούσε νὰ ἀναπνεύσῃ μέσα σὲ στενεύς ὀρίζοντες. Τὸ πολιτικὸ στάδιό του χαμογελάει. Ὁ δρόμος του εἶναι ἀνοσοπαρμένος. Μεγάλωσε ἡ Ἑλλάδα μὰ τὰ γερὰ μυαλά δὲ φανερώθηκαν καὶ ἴσως δὲ θὰ φανερωθοῦν γιὰ πολὺ καιρὸ ἀκόμα.

Ξεχωρίζτε τὸ Βενιζέλο, τὸ Γούναργ, τὸ Δημητρακόπουλο καὶ τότε ποιὸς θὰ μείνῃ; Μήπως οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ παλαιῦ καιροῦ; Αὐτοὶ μοιάζουν ὡς τὴς γυναικὲς πού εἰντουσαν ἄμορφες καὶ τώρα μένουν κοντὰ στὴς ἄμορφες γιὰ νὰ παρηγοριοῦνται παρέχοντάς τους συμβουλές γιὰ τοὺς ἐραστές. Ὁ Βενιζέλος ἔχει βαθεῖα

ριζώνει στην ψυχή του 'Ελληνικού κόσμου και θα είναι πάντα το άστρο που θα τον φωτίζει.

Περιμένουμε πολλά ακόμα και θέλουμε να πιστεύουμε ότι το κόμμα του θα μείνει και θα ζήσει ως κόμμα ιδέας. Ο Γούναρης δεν αρκεί να έχει ήθικη. Αυτό βέβαια είναι το πρώτο στοιχείο. Μά τι να κάμη άρχηγός ήθικός και ενάρετος με ασύντακτο στρατό και γερασμένους στο μυαλό συντρόφους; Άν έδειξε πολιτική σωφροσύνη στο έξωτερικό ζήτημα ακολουθώντας το πρόγραμμα του Βασιλέα μας, έδειξε όμως και εγκληματική αδυναμία στο έσωτερικό. Υπήρχε ή καλή ιδέα προτού τον φωνάξουν για Πρόεδρο. Σήμερα υπάρχει ο δισταγμός. Και έως ότου μάς αποδείξει το ενάντιο, ο 'Ελληνικός κόσμος δεν μπορεί να ένθουσιαστή μόνο με τις οικονομολογικές του γνώσεις. Έρχεται έπειτα ο Δημητράκοπουλος. Έξαιρετική κοινοβουλευτική φυσιογνωμία, με όρμη και αγνότητα, αλλά όλα αυτά για ένα ύπουργείο, δικαιοσύνης ή έσωτερικών δεν έχει εκείνο που χρειάζεται για να ύψωθη και να τραθήξη πίσω του το Έθνος. Ο Δραγουμισμός λοιπόν θάρρη κατά νόμο έθνικό και φυσικό. Τη στιγμή που ο Βενιζελισμός θα πάθη το πρώτο σφδραρό άτύχημα, από λόγους κομματικούς ή και Έθνικούς, ο 'Ελληνικός κόσμος θ' άντικρύση προς το ήθικώτερο πολιτικό στοιχείο που ύπάρχει, προς τον άνθρωπο που έχει άνοιξε: όλους τους δύσκολους δρόμους. Προς το Γιάννη Δραγούμη. Ο 'Ελληνικός κόσμος έχει χειραφετηθί, ο περισσότερος τουλάχιστο. Δεν είναι πιά ζήτημα κομματαρχών και μαγγοουροφόρων ή κυριαρχία των άγων πολιτικών μας.

Η θρησκεία των έλλίων μεταδίνεται και στους πολλούς. Μία μέρα ο παλιός κόσμος θα μάθη ποιός είναι ο Γιάννης Δραγούμης. Οι άναγνώστες του «Νουμά» το γνωρίζουν καλά αυτό. Γνωρίζουν ακόμα ότι άργά ή γρήγορα άπέναντι του Βενιζελισμού θα έρθωθί ο Δραγουμισμός όχι για να άρπάξη την άρχή αλλά για να ύπηρετήση τον τόπο.

Μονάχα τότε οι λίγοι και έκλεχτοί, όσοι θρησκεία έχουν την άλήθεια και το έθνος, θα φωνάξουν.

— Κομματισμός στην Ελλάδα δεν ύπάρχει. Ο Δραγουμισμός φέρνει την πραγματική άναγέννηση και έχει άκονισμένο σπαθί για κάθε συμφεροντολόγο και έκμεταλλευτή.

Η άποτυχία στις έκλογές της 31 Μαΐου είναι ένα έπεισόδιο που δε λιγοστεύει το κουράγιο και την άπόφασή του. Οι θαυμαστές του περιμένουν τον άγώνα συστηματικώτερο, με βιβλία, με διαλέξεις, με κέντρα στις έπαρχίες. Πρέπει να έτοιμαστή στο Βενιζέλο άνάλογος Διάδοχος στη φωτεινότητα και στην εύρύτητα των σκέψων. Και θα είναι πραγματική ύπηρεσία προς το Έθνος, αν ο Βενιζελισμός, σε μία άναπληρωματική έκλογή, σε μία έπαρχία που θα παρατηθί ο Βενιζέλος, ύποδείξη το Γιάννη Δραγούμη. Από σεβασμό προς το δημιουργό της Μεγάλης Ελλάδας

είναι άνάγκη να τον άντικαταστήση ο Δραγούμης. Η θέση του Μεγάλου άνήκει μόνο στους Μεγάλους.

M. A. ΡΟΔΑΣ

ΝΟΥΜΑΣ' & ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Στο λίβελλο που δημοσίεψε ο βουλευτής Φλωρίνης κ. Κ. Χαϊροπούλος στην έφημερίδα του «Χρόνος» (17 Ιουνίου, σελ. 2, στηλ. 3), ο κ. Ταγκόπουλος έδωκε την ακόλουθη άπάντησή :

ΜΗΝΥΣΙΣ

Δημ. Π. Ταγκοπούλου, κατοίκου 'Αθηνών
Κατά Κωνσταντίνου Χαϊροπούλου και Παντελή
Δογοδέτη, κατοίκων επίσης.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΑΗΜΜΕΑΚΙΟΛΙΚΩΝ

Η έφημερίς «Χρόνος» έξακολουθεύσα το ύδριστόν της έργον περιέλαβε και έμέ εις το έργον της τούτο διά του ύπ' άριθ. 4209 φύλλου της 17 Ιουνίου εϋτινος, κυκλοφορήσαντος ένταύθα και άλλαχού, προσάγω άντίτυπον.

Έξ άφορμής δήθεν των έν τη έφημερίδι μου «Νουμάς» γραφέντων ότι ο άποτυχών ύποψήφιος βουλευτής Γ. Δραγούμης θα έξεντρόπιαζε τους Μακεδόνας για είκοσι Χαϊροπούλους, έδημοσιεύθη έν τῷ άνω φύλλῳ του «Χρόνου» χυδαίος λίβελλος έναντίον μου ύπὸ τὸν τίτλον «Ταγκοπουλιάς».

Έπειδή διά του δημοσιεύματος τούτου προσβάλλεται και έξεβρίζεται δεινῶς ή τιμή μου και ιδίᾳ διά των φράσεων «ο γνωστός έκφυλός Ταγκόπουλος του όποιου τον άχαρακτήριστον έκφυλισμόν είχε κτλ.» «καρμολίου έκφύλου του όποιου τάς βρωμεράς έξεις γνωρίζουν κτλ.» — «ο ώρισμένος βουλευτής (ο Χαϊρόπουλος) εξεύρει τόσα του (του Ταγκοπούλου) άπλυτα, ώστε άν τὰ εκθέτη δημοσίᾳ και αὐτοῦ του κ. Βενιζέλου θα κινήσουν την άγδίαν» — «άφου είδοποιήσωμεν προτίτερα το κοινόν να προμηθευθί και κάμφουραν, διά να μη σκάση από την βρώμαν που θάνεσθη».

Έπειδή το δημοσίευμα τούτο έγραψεν ο πρώτος εκ των μηνυομένων, εστις άλλως εϋθύνεται ως διευθυντής ιδιοκτήτης και εκδότης του «Χρόνου», συνένοχος δε είναι και ο δεύτερος ως ύπεύθυνος συντάκτης.

Διὰ τὰ ὕτα

έγκαλῶν αὐτοῦς ἐπὶ έξουδρίσει ὡς και πάντα τυχόν συναίτιον

Έξ α : το ὕ μ α ι

τήν κατά νόμον τιμωρίαν των.

Αηλῶ δε ότι θέλω παραστει και ὡς πολιτικῶς ενάγων.

Ο μηνυτής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΩΛ ΦΩΡ ΓΙΑ ΤΟΝ "ΑΠΕΘΑΝΤΟ,"

Φίλιππε Νουμά,

'Εδιάβασα σὲ περασμένα φύλλα σου τὰ ἄρθρα τοῦ κ. Μαλακάσης μετὸν τίτλο «Ξεφυλλίζοντας τὰ χαρτιά μου» καὶ ἐθυμήθηκα ἔξαφνα πῶς ἐν ἀπ' αὐτὰ τὰ χαρτιά του—ἴσως τὸ πιὸ σημαντικό—λείπει ἀπὸ καὶ μέσα, γιὰτὶ ὁ κάτοχός του εἶχε τὴν εὐγένεια νὰ τὸ χαρίσῃ σ' ἐμένα, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσω ἔποτε θελήσω. Εἶναι ἓνα γράμμα τοῦ ὀνομαστοῦ Πῶλ Φῶρ, πρίγγηπκ τῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας, σταλμένο στὸ συγγραφέα τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.

Νά, πῶς ἔχει τὸ ἱστορικὸ τῆς ἐπιστολῆς. Κάποτε ὁ Πῶλ Φῶρ σ' ἐρῶν κύκλο δικῶν μας καὶ ξένων, ἀφοῦ ἐδιάβασε τὴν ἑβδόμη ραψῶδα τοῦ «'Απέθαντου» μεταφρασμένη πρόχειρα στὰ Γαλλικά, εἶπε: 'Ο Σκίπης μ' αὐτὸ τὸ τραγοῦδι του θυμίζει τοὺς μεγαλειότερους λυρικοὺς τῆς Ἀγγλίας. "Ἐνας φίλος ἐδιάστηκε τότε νὰ δημοσιέψῃ στὸ «Νουμά» τὴ γνώμη αὐτῆ τοῦ Πῶλ Φῶρ. 'Ο κ. Μαλακάσης ἀπὸ ἐνδιαφέρο γιὰ τὰ νεοελληνικά γράμματα, καθὼς μὲ ἐξήγησε κατόπι—καὶ γιὰ νὰ ἔχῃ καὶ γραφτὴ τὴ γνώμη αὐτῆ τοῦ Γάλλου ποιητῆ, ποῦ θὰ εἶχε τὴν σημασία γιὰ τὴν ποίησή μας, τοῦ ἔγραψε καὶ τὸν ἐρώτησε ἂν πράγματι διατύπωνε κάποτε μιὰ τέτοια γνώμη. 'Ο πρίγγηπκ τῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας ἀπάντησεν ἀμέσως καὶ ὁ κ. Μαλακάσης, μὲ μιὰ ὡραία χειρονομία ποῦ δὲν ξεχνῶ, μὲ παράδωσε τὴν ἀπάντησιν, λέγοντάς μου πῶς τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ ἀνῆκει καὶ μὲ τὸ χαρίζει γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποίησω ἔποτε θελήσω. Τὸ δημοσιεύω σήμερον γιὰ νὰ χρησιμεύῃ ὡς συμπλήρωσις στὰ ἄρθρα τοῦ κ. Μαλακάσης, ποῦ εἶναι ἀλύθητά πολὺ, πολὺ ἐνδιαφέροντα.

Ἴδου καὶ τὸ γράμμα:

«'Αγαπητὲ ποιητῆ καὶ φίλε,

«Τὸ ποίημα τοῦ κ. Σκίπης, τὸ μεταφρασμένο στὰ Γαλλικά, μὲ ἐφίλησε πῶς εἶναι ποίημα μιᾶς μεγάλης ὁμορφιάς, τ' ὁμολογῶ, καὶ τέτοιας μάλιστα ὥστε, σὲ μιὰ συνομιλία τῆς ὁποίας ἔχω ἐντελὴ τὴν ἀνάμνησιν, τὸ συνέκρινα μὲ τὰ καλλίτερα ποιήματα τοῦ "Ἀγγιλου ποιητῆ Ζὸν Κίτς.»

«Μὲ τὰ φιλικὰ μου αἰσθήματα

Πῶλ Φῶρ

Μπορῶ νὰ μὴν αἰσθάνομαι εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν κ. Μαλακάση ποῦ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἔχω γραφτὴ μιὰ τόσο εὐνοϊκὴ κρίσις γιὰ τὸ ἔργο μου, τοῦ μεγαλειότερου ἴσως ποιητῆ τῆς σύγχρονης Γαλλίας;

Μ' ἀγάπη

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΣΜΥΡΝΑΪΚΗ ΣΤΑΦΙΔΑ

Φίλε Νουμά

"Ἐνα σημεῖο τὸ ὁποῖον ἐξ ὄσων γνωρίζω διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ τύπου καὶ ποῦ ἐπιτείνει τὴν ἀνάγκη τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἶναι ἡ μεγάλη κλιματολογικὴ καὶ ἐδαφικὴ ὁμοιότητα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰωνίας. Ἄν καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως τοῦτο φαίνεται νὰ μὴ ἔχει καμμιά σχέση μετὰ τῆς πολιτικῆς προβλέψεως εἶνε ἐν τούτοις μεγάλης σημασίας. Οἱ γεωργικὲς συνθήκες τῶν δύο χωρῶν δὲν παρουσιάζουν ἡ σχετικὲς διαφορὲς εἰς μερικὰ μέρη, γενικὰ δὲ μᾶς δείχνουν καταπληκτικὰς ἀναλογίας, ἰδίως μετὰ τὴν Πελοπόννησο, ἡ ὁποία, μᾶλλον νὰ πῆ κανεὶς, ἀποτελεῖ τὴν τοπικὴν ἑλληνικὴν καλλιέργειαν. Καὶ ἐν τούτῳ συνέβαινε μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ γενικὰ προϊόντα, τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρησιμεύουν μετὰ ἐπιτόπιον κατανάλωσιν, τὸ ζήτημα δὲν θὰ εἶχε τὴν σοβαρότητα ποῦ θέλομε νὰ τοῦ δώσωμε. Πρόκειται ὅμως γιὰ προϊόν ἐιδιῆς μορφῆς, αὐτῆς τῆς σταφίδας, τῆς ὁποίας τὴν σπουδαιότητα καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους εἶνε περὶ τὸ ν' ἀναλύσωμε.

Εἶνε γνωστὸ ὅτι τὰ περίχωρα τῆς Σμύρνης παράγουν ἐκλεκτὴν σταφίδα καὶ εἰς μεγάλην ποσότητα. Ἐπίσης βέβαιον εἶνε ὅτι εἰς διαφορὰς ἀγορὰς κατέχει ἀξιολογικὴ θέσις, συναγωνίζεται δὲ μ' ἐπιτυχίαν τὴν ἰσπανικὴν σταφίδα. Βέβαιον ἡ σταφίδα τῆς Σμύρνης εἶνε διάφορη μετὰ τὴν κορινθιακὴν χρησιμεύει ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γιὰ τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς, εἶνε καὶ ἐκλεκτὸ φρούτον.

Ἡ διαφορὰ ὅμως αὐτῆ, ὅσον οὐσιώδης καὶ ἂν εἶναι, ἔστιν ἡ Ἰωνία περιέρχεται εἰς ξένην προδευτικὴν κατοχὴν, ἐν θὰ εἶνε δυτικὸν νὰ υπερνικηθῆ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἑλληνικὴ σταφίδα κατέχει τόσο περιζήτητην θέσιν ἰδίως ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ; Ἡ κερδοσκοπικὴ φύσις τῆς σταφίδας εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἐμβάλλῃ εἰς πειρασμὸν τοὺς μέλλοντας ἀτόχους τῆς ἐξοχῆς αὐτῆς γῆς; Ἐπειτα δὲν βλέπομε τίς δυσκολίας μιᾶς τέτοιας προσπάθειας ἀφοῦ οἱ γεωλογικὲς καὶ κλιματολογικὲς συνθήκες εἶνε οἱ ἴδιαι. Ἀλλὰ καὶ ἂν αὐτὸ δὲν κατορθωθῆ ἡ καλλιέργεια τῆς σταφίδας ὅπως ἔχει σήμερον τὴν Ἰωνίαν θὰ ἐπεκταθῆ, ἡ ἐξαγωγή αὐτῆς χωρὶς καμμιά ἀμφισβόλια θὰ πολλαπλασιασθῆ, ἀφοῦ δὲν χρησιμοποιεῖται (μερικὰ) γιὰ τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς μετὰ τὴν κορινθιακὴν, δὲ χρειάζεται μεγάλη σοφία γιὰ νὰ δοῦμε ἀπὸ τώρα τὸ φερόν κίνδυνον ποῦ θὰ βαρύνῃ κυρίως τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα τοῦ σημερινοῦ πρωθυπουργοῦ. Ὡστε ἡ ὑπόθεσις ἐστὶν εἰς τὸ μέλλον ἡ κορινθιακὴ σταφίδα, ἐκτὸς τῶν τῶσων σκοπέλων ποῦ τακτικὰ βρίσκει στὸ δρόμον τῆς, θὰ ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ καὶ σοβαρὸν συναγωνισμὸν ἀπὸ ξένα μέρη, εἶνε ἀξία μεγάλης προσοχῆς.

Τοιαύτης φύσεως εἶνε τὰ ἐλατήρια ποῦ ἀνάγκασαν πολλὰς φορὰς κράτη νὰ προσβῶν εἰς κατακτήσεις χωρῶν. Ὁκεανοὶ ἢ τεράστιαι ἀποστάσεις ἐχώριζαν τὰ μέρη ἐπὶ τῶν ἑσπίων εἶχαν τέτοιαις βλέψεσι, ἡ δὲ ἐπιδραση τῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχει τὰ ἄμεσα ἀποτελέσματα ποῦ ἡ μικρὰ Ἀσία θὰ ἔχει ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. Πόσον μᾶλλον λοιπὸν ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία ἔχει καὶ ἰερώτερας ὑποχρεώσεις νὰ ἐπιτελέσῃ, δικαιούται ν' ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων;

Trafalgar Farm, 23.4.1915.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ Γ. ΣΑΡΡΗΣ

ΥΣΤΕΡ' ΑΠΟ ΔΥΟ ΦΥΛΛΑ

ἀρχινάμε στὸ «Νουμά» τὸ καινούριο κοι-
νωνικὸ καὶ κοινωνιστικὸ ρομάντζο

“ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ,,

γραμμένο ἀπὸ τὸν ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ,
ποῦ εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πῶδ δυνατοὺς καὶ
πῶδ Ρωμιοὺς δηγηματογράφους μας καὶ
ποῦ ὡς τώρα ἔχει χαρίσει στὰ νεοελληνικὰ
γράμματα τρία δυνατὰ βιβλία, τὰ :

- ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ
- ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
- ΣΤΟ ΑΛΜΠΟΥΡΟ

Ὁ Παρορίτης; εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς
πῶδ παλιούς καὶ πῶδ ἀφοσιωμένους φίλους
τοῦ ΝΟΥΜΑ καὶ τῆς ΙΔΕΕΣ. Στὰ πρῶτα
πρῶτα φύλλα τοῦ «Νουμά» πρωτοφάνηκε
τὸνομά του καὶ ὕστερα ὄλ' οἱ τόμοι σκεδὸν
εἶναι στολ:σμένοι μὲ ἄρθρα καὶ μὲ δηγήμα-
τά του.

Ὁ Παρορίτης; δὲ δημοσιογράφησε, γιὰ νὰ
γίνει γνωστὸς στὸ πολὺ κοινό, μὰ οὔτε καὶ
ζήτησε ποτέ του τὸν τεχνητὸ θόρυβο. Καὶ
στὸ ἐπάγγελμά του, ὡς καθηγητῆς, καὶ στὴν
τέχνη του, ὡς ἐργάτης τῆς Ἰδέας, ἓνα δρό-
μο ἀκολούθησε καὶ ἀκολουθεῖ πάντα, τὸ δρόμο
τῆς καλοσυνείδητης ἐργασίας, δίχως θόρυβο,
δίχως ρεκλάμα, δίχως ξεφωνητὰ καὶ ταμπουρ-
λίσματα. Δουλεύει γιὰ νὰ δουλεύει, ἀδιαφο-
ρώντας ἂ θάκουσῃ καὶ ἂ θὰ ἐπιβληθῇ. Ἀ-
διαφορεῖ τελείως γιὰ πρωτάτα. Εἶναι ὁ πῶδ
σεμνὸς ἀπ' ὄλους μας. Μάλιστα. Κ' ἴσως αὐ-
τὸς εἶναι ὁ πῶδ σίγουρος τρόπος γιὰ νὰ φτά-
σῃ κανεὶς στὴν κορυφή.

Οἱ ἀναγνώστες μας πρέπει νὰ μᾶς εὐγνω-
μονοῦνε ποῦ τοὺς προσφέρουμε τέτιο διαλε-
χτὸ ἀνάγνωσμα σὰν

«ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ»,

ὅπως εὐγνωμονοῦμε καὶ μεῖς τὸν ἀκριβὸ φίλο
καὶ διαλεχτὸ συνεργάτη μας ποῦ, ὅπως ὄλη
τὴ φιλολογικὴ του ἐργασία, ἔτσι καὶ τὸ και-
νούριο ρομάντζο του τὸ χάρισε στὸ «Νου-
μά».

Ἐξὸν λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀριστοτεχνικὴ μετά-
φραση τοῦ «Ὁθέλλου», ὁ «Νουμάς» θὰ σᾶς
προσφέρει καὶ ἄλλο διαλεχτὸ ἀνάγνωσμα

ΥΣΤΕΡ' ΑΠΟ ΔΥΟ ΦΥΛΛΑ.

«ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ»

ΑΠΟ ΤΑ ΜΩΣΑΪΚΑ

ΝΑΙ, ΝΥΧΤΑ ΝΑΝΑΙ... ❀

Ναὶ νύχτα νᾶναι καὶ τᾶστέρια νᾶναι
Χρυσὰ ποτήρια καὶ οἱ ψυχές μας; τόσο
Τρισεύτυχες, ποῦ αἰθέριες; νὰ κερνᾶνε
Μὲ τὸ ποτι τῆς Λήθης ὥρες ποῦ γερνᾶνε
Σὲ ἀγκάλες δίχως ταίρια, πρὶν νυχτώσει :

Μαῦρα τὰ ρόδα στὸ σκοτάδι ἐκεῖνο
Κι' ἐβέννινα ὄλα, στήθος, χεῖρ ἀφράτο,
Καὶ νυχτοπεταλούδα στῆς καρδιάς τὸν κρίνο
Νᾶναι ἡ φιλιὰ μας—ὄνειρο φευγάτο,
Ποῦ ἐγώ, ὅσο ἂν μὲνει, στὸ φίλι θὰ πίνω...

Ναὶ, νᾶναι νύχτα, δίχως χαμαῖρι,
Σκοταδερῆ, σὰν νᾶναι τὰ γλυκὰ τῆς
Τὰ μάτια; πλὴν γλυκὰ καὶ ἀπὸ τὸ ταίρι
Ποῦ φέρνει τῆς Καλῆς ὁ νυχτομπάτης
Μὲ τὰ φιλιὰ τὰ ξένα, ποῦ ἥλιος δὲν τὰ ξέρει.

Νύχτα ὄλα νᾶναι καὶ τὰ χεῖλι ἀκόμη
Σὰν τὸν ἀγάτη νᾶναι, πλιότερο ἀπὸ ἀράτη
Τὸ φλόγινο τὸ ἀχείλι; μὲ τὴν κόμη
Σγουρῆ, λυτῆ, νὰ μᾶς κερνᾶει ἡ Ἀγάπη
Στοῦ πέλαου τὸ ἀφροδίσιο σταυροδρόμι...

Κι' ἐμεῖς, οἱ ἀγαπημένοι ταξιδιώτες, ἴσως
Φάρο λευκὸ ἴσως; δοῦμε στῆ στεριά τὸ Μῖσο;

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΝΕΑ ΖΩΗ. Τὸ Ἀλεξανδρειανὸ περιοδικὸ μὲ τις διακόσες
τόσες σελίδες του, ποῦ μᾶς στάλθηκε τοῦσες τις μέρες
(«Νέα Ζωή», περίοδος Δ', τόμος ΙΧ, ἀρ. 2) εἶναι γιομάτο
ὄλη διαλεχτῆ. Ἐξὸν ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ
(ἡ «Ναυσικά» του εἶναι σωστὸ διαμάντι λυρικὸ) καὶ τοῦ
Ἄγγελου Σικελιανοῦ (ὁ «Πᾶν» κ' ἡ «Τρεχαντήρα» του
εἶναι, λές, γραμμένα ὄχι μὲ πέννα μὰ μὲ χροσὸ ἴρι ζου-
γράφου, ἔνυγραφιές γιομάτες φῶς καὶ γλύκα) κ' ἐξὸν ἀπὸ τις
ἀσύγκριτες μετάφρασεις τῶν «Στροφῶν» τοῦ Μωραῆς ἀπὸ
τὸν ποιητῆ Μαλακάση, ἔχει χίλια δυὸ ἄλλα διαλεχτὰ καὶ ἀξια-
νάγνωστα ἄρθρα καὶ μελέτες. Οἱ κ. κ. Γ Σκληρός, Κ. Χα-
τζόπουλος, Ι. Ζερβός, Παῦλος Γνεφτός, Κ. Ν. Κωσταντινί-
δης, Δημ. Βουτυράς. Α. Παλαμᾶς, Μήτσης Καλομῆς, Πε-
τρούλα Ψηλορείτη κλπ. συνεργαστήκανε ὄλοι γιὰ νὰ κάνουν
τὸν τόμο αὐτὸ τῆς «Νέας Ζωῆς» σωστὸ πνευματικὸ περι-
βόλι. Τώρα καρτεροῦμε καὶ τ' Ἀλεξανδρειανὰ «Γράμματα»
ποῦ μᾶς λένε πὼς σὲ λίγο φτάνουν καὶ αὐτὰ καὶ θάνα ἀντάξιο
ταίρι τῆς. Ἡ «Νέα Ζωή» πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο Βα-
σιλείου καὶ Σιας (Σταδίου 42).

ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ. Ἄριθ. ΙΙΙ. Μᾶης 1915. Λίγα
μὰ γι' αὐτὸ καὶ διαλεχτὰ τὰ περιεχόμενα τοῦτου τοῦ ἀριθ-
μοῦ. Συνέχεια τῆς μελέτης τοῦ Ἀποστολάκη γιὰ τὸ βίο
τοῦ Θωμᾶ Καρλαῖλ, συνέχεια τῆς ἀριστοτεχνικῆς μετάφρα-
σης τῆς Ἱστορίας τοῦ Τριστάνου καὶ τῆς Ἰζέτας ἀπὸ τὸν

Τρουβέρο (Στ. Ἀλιμπέρτη) και μελέτη τοῦ Σπύρου Ἀλιμπέρτη «Γιὰ τὸ σημερινὸ πόλεμο». Ἡ «Κριτικὴ καὶ Ποιησι» τιμᾶει ἀληθινὰ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα καὶ ἀνάγκη μεῖς κάθε θυσία νὰ κρατηθῆτε ἐπὶ ζωῆς. Σιγὰ σιγὰ θ' ἀποκτήσουμε καὶ μετ' ἓνα περιοδικὸ περιοδικὸ π ε ρ ι ω π ῆ ς, πού καὶ ἂ δὲ συμφανοῦμε πέρα πέρα μετ' ἡσυχίας, δὲν μποροῦμε ὁμῶς καὶ νὰ μὴν τὸ θαυμάζουμε γιὰ τὴν εὐλαβίαν καὶ τὴν πηλικαριὰ του—δυσὸ σπάνια χάρισμα πού δὲν τὰ παναίει κανεὶς καὶ τόσο συχνὰ στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Γιὰ νὰ ζήσει τὸ περιοδικὸ αὐτὸ, πρέπει νὰ βοηθήσουν καὶ οἱ ἐκδότες του, κατεβαζοντας λίγο τὴν τιμὴν του, γιὰτι ἡ μὴν καὶ εἴκοσι γιὰ τὸν κάθε ἀριθμὸ εἶναι τιμὴ πού διώχνει τοὺς ἀγοραστῆς.

Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ. Ἡ Λογοεχρικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη μᾶς χάρισε τώρα τελευταία τὸ ὑπέροχο αὐτὸ δῆγμα τοῦ Κοντυλάκη. Ὁ τοιοῦς διαβάσει τὸν «Πατούχα» θλίβει αὐτὸ ἀληθινὰ γιὰτι βλέπει πῶς ἓνα τόσο δυνατὸ καὶ ξεχωριστὸ δημιουργογραφικὸ ταλέντο, σὺν τοῦ Κοντυλάκη, πνίγηκε μετὰ τὴν καθ' ἑρμῆ δημοσιογραφία. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Πατούχα» ἂν εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ γεννηθῆτε ἄλλοι, ἢ νάρθῃτε ἐπὶ τὴν ζωὴ ὑστερ' ἀτὸ μερικὰ χρόνια, πού καὶ στὸν τόπο μας ὑπάρχει ἐλπίδα τὰ γράμματα νὰ τιμοῦνται περισσότερο, δὲ θάσπιβε, σὰ λεμόνι, τὸ μυαλὸ του νὰ γράφει κάθε μέρα χρονογραφητὰ στὸ «Ἐμπρός», μὰ θὰ μᾶς χάριζε σιγὰ ἀπὸ τέτα δυνατὸ καὶ ὁλοζῶ-τανα δῆγματα.

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΣΟΝΕΤΤΑ πού μᾶς ἔστειλε ἀπὸ τὰ Χανιά ὁ φίλος Ἀντώνης Ν. Κατσουρὸς ἔχουν κάμποσιν λυρισμὸν, τρία τέσσαρα μάλιστα ἀπὸ τὴ Β' σειρῆ («Στὶς ἐκκλησιῆς»—«Ἐρημὸς ὁ κάμτος» — «Ἀνόρεξα τὰ ὄζα» — «Λυμῆνος ὁ ἀργαλειὸς»), ἐμπνευσμένα ἀπὸ τοῦ «Ἀνήστρεφτος» τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου, δείχνουν πῶς ὁ νέος ποιητὴς ἔχει καὶ αἰτήματα βαθύ—χάρισμα δηλ. πού λείπει ἀπὸ τοὺς περισσότερους νέους ποιητῆς μας. Ὁ Κατσουρὸς εἶναι τὸς μναλωμένο παιδί πού περιττὸ νὰ τοῦ ποῦμε μετ' ἑνὶ λέγει ἀπὸ τὰ τραγῳδία του γιὰ νάναί τέλεια τραγῳδία, ἔχουμε ὁμῶς καὶ τὴν ἐλπίδα πῶς αὐτὸ πού λείπει δὲ θυροῦναι νάρθῃ μετ' ἡ μελέτη καὶ μετ' ἡ δουλιὰ.

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΠΛΑΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μετ' ἑνὶ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανᾶς ἀφθάστου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀέσεως θαλαμηγῶν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας).

Ἐκάστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῆρον Τήνον, Ἀνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκάστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι' Ἀλεξανδρείαν

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξειδίων κ. κ. Θωμᾶ Κούκ καὶ Γιού, Ἀδελφῶν Γκιόλιμαν καὶ Σ. Σωτηρίου, (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡ-λέκτρικὸν σταθμὸν Ὀμοιοῖας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ἐπι-σθεν Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΠΛΑΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενικὸς Διευθυντῆς ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Ὁ νεότευκτος ὑπερωκεάνειος κολοσσὸς

"ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,"

ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 13 Ἰουνίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΠΑΤΡΙΣ"

ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 25 Ἰουνίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΙΩΑΝΝΙΝΑ"

ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 27 Ἰουνίου.

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἐπισθεν Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἐτραλιτωπὶ θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαιρῶς εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ἐποστηρίζοντες τὰ ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν διας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα διας.